

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Komparace zdaňování příjmů fyzických osob v České republice a ve Finsku

Comparison of Individuals Taxation in the Czech Republic and Finland

Student:

Johana Lučevová

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Alžbeta Bielíková, PhD.

Zadání bakalářské práce

Student: **Johana Lučevová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Téma: Komparace zdaňování příjmů fyzických osob v České republice a ve Finsku
Comparison of Individuals Taxation in the Czech Republic and Finland
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Charakteristika zdaňování příjmů fyzických osob v České republice
3. Charakteristika zdaňování příjmů fyzických osob ve Finsku
4. Komparace zdaňování příjmů fyzických osob v České republice a ve Finsku
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DENIS, C., T. HEMMELGARN and B. SLOAN, eds. *Taxation Trends in the European Union*. 2016 Edition. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016. 340 p. ISBN 978-92-79-57441-2.
ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 7. vyd. Praha: Leges, 2018. 384 s. ISBN 978-80-7502-274-5.
VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. vyd. Praha: 1. VOX, 2018. 404 s. ISBN 978-80-87480-63-2.

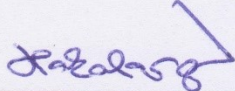
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

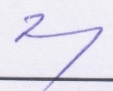
Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Alžbeta Bieliková, PhD.**

Datum zadání: 23.11.2018

Datum odevzdání: 10.05.2019

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

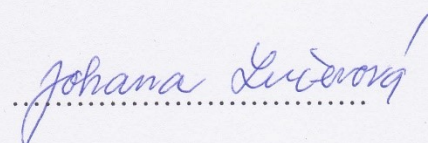

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou práci, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1-4 mi byly daný k dispozici.

V Ostravě dne 10.5.2019

Johana Lučevová

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Základní daňová problematika.....	7
2.1	Charakteristika.....	7
2.2	Funkce daní.....	8
2.3	Požadavky na daně	9
2.4	Daňová kvóta a její struktura.....	10
2.5	Konstrukční prvky daně.....	10
2.6	Výběr a správa daní	11
3	Daňová soustava v České republice.....	13
3.1	Přímé daně	13
3.1.1	Daň z příjmů fyzických osob	14
3.1.2	Daň z příjmů právnických osob	14
3.1.3	Daň z nemovitých věcí.....	16
3.1.4	Daň z nabytí nemovitých věcí.....	16
3.1.5	Daň silniční	16
3.2	Nepřímé daně.....	17
3.2.1	Daň z přidané hodnoty	18
3.2.2	Spotřební daně	19
3.2.3	Energetické daně	19
4	Daň z příjmů fyzických osob v České republice	21
4.1	Příjmy podléhající dani z příjmů	21
4.2	Příspěvky na sociální zabezpečení	23
4.3	Sazba daně	25
4.4	Slevy a položky snižující základ daně.....	26
4.5	Výpočet daně	27
4.6	Správa daně.....	28
5	Daňová soustava ve Finsku.....	30
5.1	Přímé daně	31
5.1.1	Daň z příjmů fyzických osob	31
5.1.2	Daň z příjmů právnických osob	32
5.1.3	Daň z nemovitých věcí.....	34
5.1.4	Daň z převodu	35
5.1.5	Daň dědická a darovací	35
5.2	Nepřímé daně.....	36
5.2.1	Daň z přidané hodnoty	36

5.2.2	Spotřební daně	37
6	Daň z příjmů fyzických osob ve Finsku	38
6.1	Příjmy podléhající dani z příjmů	38
6.2	Příspěvky na sociální zabezpečení	40
6.3	Sazba daně	41
6.4	Slevy a položky snižující základ daně	43
6.5	Správa daně.....	46
6.6	Komentář	47
7	Komparace daně z příjmů fyzických osob	48
7.1	Komparace statistických hodnot.....	48
7.1.1	Komparace zdanění minimální mzdy	49
7.1.2	Komparace zdanění průměrné mzdy	52
7.2	Komparace modelových případů.....	55
7.2.1	Komparace zdanění rodiny	55
7.2.2	Komparace zdanění samostatně výdělečných osob	59
7.3	Komparace na základě rezidentury.....	62
8	Závěr	66
	Seznam tabulek.....	68
	Seznam obrázků.....	69
	Seznam grafů	70
	Seznam použité literatury	71
	Seznam použitých elektronických zdrojů	72
	Seznam zkratk	76
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	1
	Seznam příloh	1

1 Úvod

Problematika zdaňování příjmů fyzických osob se týká každého jedince, který vytváří příjem, ale způsob, kterým tak činí, už není podstatný. Daně vždy byly a stále jsou velice důležitou součástí ekonomiky, složitost daňových systémů je velmi diskutované téma a daňové zákony podléhají velmi častým aktualizacím a změnám.

Hlavním cílem a náplní bakalářské práce je analýza a porovnání výše zdanění příjmů fyzických osob v České republice a ve vybrané zemi Evropské Unie. Bude provedena charakteristika daňových systémů obou srovnávaných zemí následována samotnou komparací daně z příjmů.

Pro účely komparace v této práci bylo vybráno Finsko. Volba byla učiněna převážně na základě osobních preferencí autorky, ale také na základě toho, že obecně v severských zemích nacházíme velmi stabilní a silné ekonomiky, rozvinuté moderní tržní hospodářství a vysokou životní úroveň. Finsko bylo v tomto roce prohlášeno za nejšťastnější zemi na světě v žebříčku World Happiness Report se na první příčce umístilo již druhý rok za sebou, průzkumu se účastnilo celkem 156 zemí a hodnotilo se šest klíčových kategorií: příjem, svoboda, důvěra, střední délka života, sociální podpora a štedrost. Nejenže jsou Finové šťastnější než obyvatelé v jiných zemích, ale také jejich imigranti jsou nejšťastnější na světě, jde o způsob života. V tomto členském státě je daňový systém považován za velmi složitý podobně jako v České republice, přesto je velmi efektivní z hlediska časové a finanční náročnosti vzhledem k daňovým poplatníkům.

Jako základní vědecké metody jsou v bakalářské práci použity analýza, deskriptivní metoda a komparace. Deskriptivní metoda se užívala hlavně při popisu jednotlivých daňových systémů a jejich náležitostí. Analýza a komparace byly využity nejvíce v oblasti daně z příjmů fyzických osob, zejména při výpočtech modelových příkladů a také při formulaci závěrů.

Bakalářská práce je rozdělena do osmi kapitol, přičemž prvních pět podává teoretické informace o daňových soustavách a o problematice zdanění příjmů v České republice a ve Finsku, a pokrývá tak teoreticko-metodickou část. Zbývající tři kapitoly se v aplikačně-ověřovací části věnují samotné komparaci daně z příjmů na modelových fiktivních příkladech, které uplatňují metodiku popsanou v teoretické části, následně se zde interpretují zjištěné výsledky.

V kapitole číslo dvě je uvedena základní charakteristika daní, společně s funkcí daní jako celku ve vztahu ke státu. Krátce se zde představí také požadavky, které jsou na daň kladeny. Tato kapitola slouží jako úvod do obecné daňové problematiky.

Třetí kapitola rozvádí teorii daňové soustavy v České republice, je zde uvedeno základní dělení a krátký popis jednotlivých druhů daní aplikovaných v naší zemi.

Čtvrtá kapitola podrobně přibližuje metodiku daně z příjmů fyzických osob na našem území. Je zde uvedeno, kdo je poplatníkem, jaké příjmy podléhají této dani, jaké užíváme sazby, možné slevy, zvýhodnění, odečty, systém výběru daní a veškeré další teoretické informace nezbytné pro zvládnutí této problematiky.

Kapitola pátá a šestá poskytuje totožné informace jako kapitola třetí a čtvrtá, pouze s tím rozdílem, že údaje se vztahují k Finsku.

Sedmá kapitola se věnuje komparaci zdanění příjmů fyzických osob v obou zemích na praktických modelových příkladech s fiktivními poplatníky. Každému poplatníkovi je vypočtena daň dle zvolených modelových podmínek.

V závěrečné kapitole jsou interpretovány výsledky výpočtů společně s vlastními komentáři autorky a je vykonána identifikace silných a slabých aspektů daňových systémů následována možnými návrhy změn pro zjednodušení legislativy České republiky.

2 Základní daňová problematika

V této kapitole jsou předloženy základní rysy daní, stejně tak jako jejich primární funkce a požadavky, které jsou na ně kladeny. Mnoho autorů již v minulosti charakterizovalo daně z mnoha rozlišných hledisek, ale vždy se jedná o transfer finančních prostředků proudící směrem od soukromého sektoru k veřejnému.

Daně, i když v jiné podobě, než ve které je známe dnes, mají stejně dlouhou a bohatou historii jako sám stát. Stát je vždy nucen hradit určité potřeby, od obrany země po provoz panovníkova dvora. Záhy poté začala být pocítována potřeba vytváření rezerv na „horší“ časy. Takové potřeby nebylo možno kvalitně uspokojovat bez jasného vymezení příspěvků do společné pokladny. (Vančurová a Láchová, 2018)

2.1 Charakteristika

Daň je povinná, vynutitelná, zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu v podobě peněžního plnění. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová, obvykle se opakuje v časových intervalech (např. daň z příjmů), anebo je nepravidelná a platí se pouze za daných okolností (např. daň z nabytí nemovitých věcí). Neúčelností daně se rozumí fakt, že konkrétní daň není určena k financování konkrétního vládního projektu, ale stává se součástí souhrnných příjmů veřejného státního rozpočtu, vláda poté na základě dalších rozhodnutí určí, k jakému účelu budou prostředky využity. Neekvivalentnost znamená, že poplatník nemá nárok na žádnou protihodnotu odpovídající jeho platbě. (Jurčík, 2015) (Kubátová, 2018)

Povinnost platit daň z právního úhlu pohledu omezuje svobodu jednotlivce. Takový postup je v právním státě možný pouze na základě uložení povinnosti všeobecně závaznou právní normou, kterou je sv případě daní vždy zákon. Daň je „cena“, kterou subjekt platí za to, že spotřebovává veřejně poskytované statky. (Vančurová a Láchová, 2018)

Kubátová (2018) poukazuje na to, že na daňové systémy zpravidla působí a ovlivňuje je značné množství faktorů, které jsme schopni uspořádat do následujících skupin:

- faktory ekonomické,
- faktory politické,
- faktory kulturně-historické,
- faktory administrativně-institucionální,

- faktor technického pokroku,
- faktor globalizace.

2.2 Funkce daní

Daně jsou důležitým nástrojem státní ekonomické politiky, požaduje se od nich mnohem víc než jen naplnit veřejné rozpočty. **Nejdůležitější funkce** jsou:

- fiskální,
- alokační,
- redistribuční,
- stimulační a
- stabilizační.

Fiskální funkce – je to schopnost poskytnout finance veřejnému rozpočtu, ze kterého jsou následně financovány veřejné výdaje. Jedná se o historicky nejstarší primární funkci daní, která musí být zachována za jakýchkoliv okolností. S touto funkcí úzce souvisí tzv. Lafferova křivka (podle Arthura B. Laffera) ve tvaru paraboly, která demonstruje závislost výnosu z výběru daní od výše daňové sazby. V případě, kdy stát nastaví nízké sazby, roste výnos státu s růstem sazby, od určitého bodu (Lafferův bod) se ale rostoucí funkce mění na klesající. Děje se tak v důsledku toho, že nastavení příliš vysokých daňových sazeb odrazuje jedince od práce, tvorby úspor a investic. Zároveň může zvyšovat počet pokusů o daňové úniky. V takovém případě je žádoucí snížení sazeb, protože dochází k poklesu důchodů a následně i k poklesu daňových výnosů pro státní ekonomiku. (Kubátová, 2018)

Alokační funkce – koriguje, jestli se na některých trzích vyskytují tržní mechanismy, jejichž efektivnost selhává, resp. neodpovídá představě státu o optimálním rozvoji společnosti. Funkce se uplatňuje v případě, kdy je trh neefektivní v alokaci zdrojů, může to být z důvodu existence veřejných statků, externalit či nedokonalé konkurence. Prostředky jsou vloženy tam, kde je jich málo, a naopak odebrány z oblastí, kde se jich nachází příliš mnoho.

Redistribuční funkce – vychází z toho, že společnost je skeptická k rozdělení důchodů a bohatství na základě tržních mechanismů. Lidé považují toto rozdělování za nespravedlivé a může to pro ně být neakceptovatelné, i přesto, že je tento způsob tržně efektivní. Daně jsou vhodným a účinným nástrojem pro zmírnění těchto rozdílů

v důchodech jednotlivých subjektů, mají za úkol přesunout část finančních prostředků směrem od bohatších u chudším. (Kubátová, 2018)

Stimulační funkce – využívá toho, že daně jsou subjekty vnímány zpravidla jako újma, jsou tedy ochotny vynaložit nemalé úsilí pro to, aby svou daňovou povinnost omezily. Z tohoto důvodu poskytuje stát subjektům různé formy daňových úspor anebo je naopak podrobuje vyššímu zdanění, jestliže se např. chovají nezodpovědně.

Stabilizační funkce – funguje jakožto opatření ke zmírnění cyklických výkyvů ekonomiky. O této funkci se vede mnoho sporů, odpůrci tvrdí, že právě snaha o stabilizaci je hlavním důvodem vyvolané nestability. Pro využití této funkce je nezbytná jistá rozpočtová kázeň v době prospěchu, kdy je potřeba tvořit rezervy na nepříznivá období. (Vančurová a Láchová, 2018)

2.3 Požadavky na daně

Od dob počátků daňových systémů se na požadavcích, kterým podléhají daňové systémy a jednotlivé daně, příliš mnoho nezměnilo. Základní požadavky, které byly formulovány již v minulosti jsou uznávány dodnes, dnešní autoři převážně sdílí názor na jednotlivé body, liší se spíše v drobnostech v rozpracování. Kubátová (2018, s. 42) uvádí pět kritérií, které jsou nezbytné pro „dobré daně“:

- efektivnost,
- pozitivní vlivy na ekonomické chování subjektů,
- spravedlnost,
- správné působení na makroekonomické agregáty,
- právní perfektnost a politická průhlednost.

Kdyby měly tyto požadavky být seřazeny dle důležitosti, jakou jim přikládá společnost, na prvním místě by pravděpodobně byla daňová spravedlnost, která je zastoupena především redistribučním efektem zajišťujícím rovnoměrnější rozdělení důchodů. Pokud není spravedlnost dodržena, společnost tuto skutečnost pocítí nejvíce. Spravedlnost zdanění funguje na dvou principech, které jsou historicky nejznámější, tj. princip prospěchu a princip platební schopnosti. Princip prospěchu uvádí, že každý jednotlivec by měl být zdaněn na základě toho, jaký prospěch mu plyne z využívání veřejných statků, tedy statků, jejichž existence je podmíněna výběrem daní. Princip platební schopnosti tvrdí, že každému jedinci by

mělo být uloženo takové daňové břemeno, které je schopen ze svého důchodu platit. Vycházíme z konceptu horizontální a vertikální spravedlnosti.

K neefektivnosti a nespravedlnosti daní dochází i v případě, kdy je stát informovanější než daňoví poplatníci, proto jsou „lepší“ daně, které jsou srozumitelné a je u nich jasné patrné, kdo ve skutečnosti bude platit. (Kubátová, 2018)

2.4 Daňová kvóta a její struktura

Od dob, kdy daně sloužily pro údržbu a pokrytí nákladů panovníkova dvora uběhlo spoustu času a podíl vybraných daní na celkových veřejných financích se mnohonásobně zvýšil. V současné době tyto daňové příjmy ve vyspělých státech s rozvinutou ekonomikou tvoří čtvrtinu, někde až polovinu hrubého domácího produktu. V posledním století dochází k rapidnímu růstu daňových kvót.

Rozmanitosti kvót odpovídá i jejich struktura, tzv. daňový mix. Z hlediska druhů daní, které daný mix tvoří, Kubátová (2018, s. 139-141) uvádí rozdělení podle OECD, které klasifikuje daně do šesti základních skupin a následně podskupin:

- 1000 Daně z důchodů, ze zisků a kapitálových výnosů,
- 2000 Příspěvky na sociální zabezpečení,
- 3000 Daně z mezd a pracovních sil,
- 4000 Daně majetkové,
- 5000 Daně ze zboží a služeb,
- 6000 Ostatní daně.

V souhrnných daňových výnosech vždy figurují dva až tři hlavní zdroje, ty zbývající mají spíše doplňkovou povahu. V současné době se daňové mixy individuálních zemí již moc nemění a převážně se ustálily na určitém poměru jednotlivých daní. Největší podíl na mixech mají v průměru dle třídění OECD důchodové daně, daně ze spotřeby a příspěvky na sociální zabezpečení. Většina zemí se ale od tohoto průměru značně odkloňuje.

2.5 Konstrukční prvky daně

Konstrukce daně může být velice složitá a ošemetná záležitost, proto je nezbytně nutné posoudit všechny prvky daně v jejich vzájemných souvislostech. Nezáleží pouze na tom, jestli stát bude schopen vybrat potřebný objem finančních prostředků, ale také na tom, kdy a od koho

se daně vyberou, jaké mají daně vliv na ekonomické subjekty a sociální skupiny, nebo na tom, jak moc je zvolená daňová kvóta zatíží.

Základními konstrukčními prvky rozhodujícími o dopadu daní na jednotlivé ekonomické subjekty, jsou:

- daňový subjekt,
- předmět daně,
- osvobození od daně,
- základ daně a zdaňovací období,
- odpočty od základu daně,
- sazba daně,
- slevy na dani.

Kromě vyjmenovaných konstrukčních prvků existuje celá řada dalších pro daň jsou ale absolutně nezbytné pouze tři z nich. Je nutné, aby byl vymezen daňový subjekt, z předmětu daně následně odvozen základ daně a stanovena minimální sazba daně. Značný vliv na tíhu dopadu daní má také zvolený způsob výběru daní a náročnost administrativy s ním spojené. (Vančurová a Láchová, 2018) (Zajíčková, 2012)

2.6 Výběr a správa daní

I když je výše daně správně stanovena, nic nezaručuje to, že bude také správně vybrána. Z tohoto důvodu je nutné, aby byl uzákoněn rovněž způsob výběru daně, tedy cesta, která přivede finanční prostředky od daňových subjektů ke správci daně a od něj do veřejného rozpočtu, kterému platba náleží. Výběr daně a jeho pravidla představují velmi citlivou záležitost, na jedné straně musí stát zabezpečit plynulý přísun financí do rozpočtů, aby mohl zabezpečit svůj chod a také financovat veřejné výdaje. Na straně druhé se stát snaží co nejméně omezovat daňové subjekty, daně by se tedy měly vybírat v době, kdy je to pro subjekty nejvýhodnější, nejpohodlnější a nejméně je to omezuje, zároveň by administrativní zátěž měla být co nejmenší. O výši konkrétní daně rozhoduje stát, je důležité stanovit taková pravidla, která umožní daně efektivně vybrat, případně i s donucením, a pokud možno minimalizovat daňové úniky. (Vančurová a Láchová, 2018)

„Správa daně je postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady.“ (Vančurová a Láchová, 2018, s. 70)

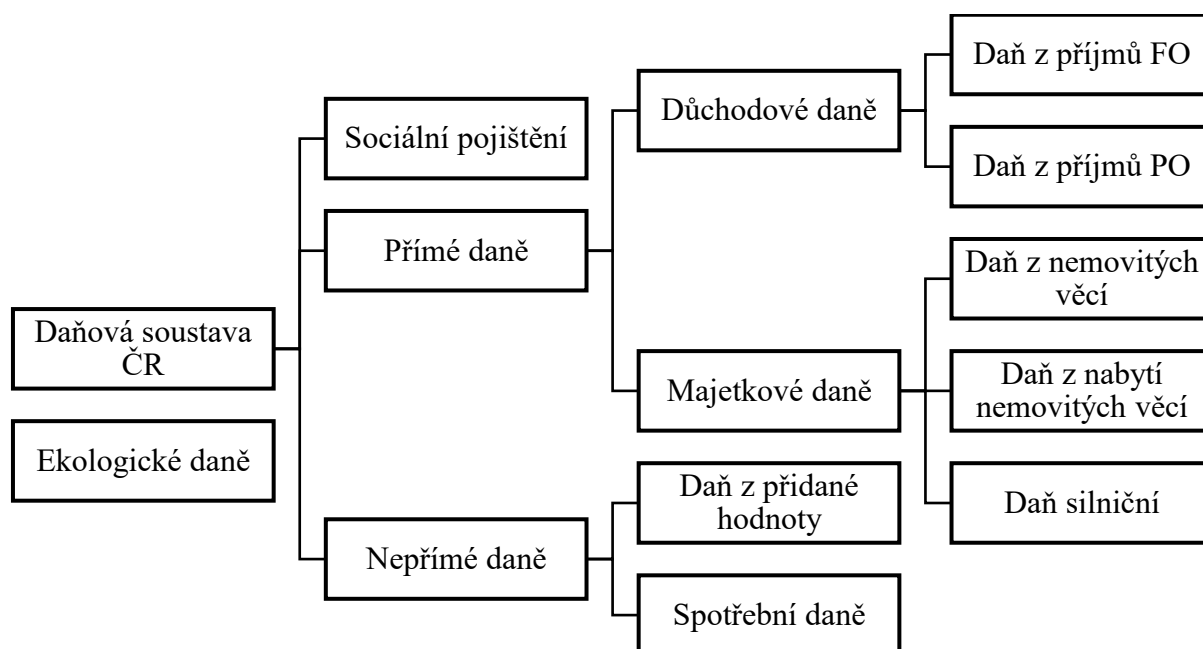

Tento postup se neobejde bez osob, které umožňují jeho realizaci. Klíčovými osobami, které se účastní při správě daně jsou správci daní, pověřuje je stát a oni chrání jeho zájmy. Nejdůležitějšími správci daně jsou orgány finanční správy, ale soustav orgánů, které spravují daně je hned několik, např. celní orgány, především celní úřady a místní orgány, hlavně tedy obecní úřady. (Vančurová a Láchová, 2018)

3 Daňová soustava v České republice

Daňový systém představuje ucelený komplex všech daní, které se na určitém území, zpravidla státním, vybírají. Daňový systém zachycuje rovněž vztahy mezi jednotlivými daněmi a soubor zásad, podle kterých se daně vybírají. (Vančurová a Láchová, 2018, s. 51) Získané prostředky se pak používají na zabezpečení potřeb státu a vyšších i nižších územních celků, dále zajišťují chod státní zprávy a veřejného sektoru. Systém zahrnuje celou řadu institucí, které mají na starost správu daní včetně vyměřování, kontroly a také případného vymáhání. Na Obr. 3.1 je znázorněno schéma daňové soustavy České republiky v roce 2019, která se skládá z těchto přímých a nepřímých daní:

Obr. 3.1 Daňová soustava ČR 2019

Zdroj: vlastní zpracování

3.1 Přímé daně

Přímé daně jsou výhradně adresné, poplatník je tedy platí na úkor svého vlastního důchodu a nemá možnost převést je na jiný subjekt, je tedy zároveň také plátcem daně. Tyto daně mají optimálnější možnost využití sociálních prvků, proto jsou velice sledované a často se využívají jako nástroj pro regulaci. Přímé daně jsou na rozdíl od ostatních daní více viditelné a poplatníci je také více pocítují.

Přímé daně se dělí na důchodové daně (daň z příjmů FO a PO) a majetkové daně (daň z nemovitostí, daň z nabytí nemovitých věcí, daň silniční). Podíl těchto daní na daňových mixech vyspělých zemích v posledních letech značně poklesl, dělo se tak na úkor zvyšování podílu nepřímých daní. Tento trend sledujeme také v České republice. (Vančurová a Láchová, 2018)

3.1.1 Daň z příjmů fyzických osob

Tato daň patří mezi důchodové daně, poplatníkem je fyzická osoba, která má na území České republiky trvalé bydliště, nebo se zde obvykle zdržuje, a to minimálně 183 dnů v daném kalendářním roce, označuje se jako daňový rezident. Jakožto takový je povinen zdanit své celosvětové příjmy. Zdanění podléhají i důchody nerezidentů, ti ale musí danit pouze příjmy, které jim vznikají na našem území.

Podle činnosti, ze které se příjmy tvoří, rozlišujeme: příjmy ze závislé činnosti, příjmy ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu a ostatní příjmy. Daň z příjmů fyzických osob je v převážné většině zemí uváděna jako nejdůležitější, je jí přiznána největší míra komplexnosti, ekonomické efektivnosti a společností je považována za nejspravedlivější. Pokud někdo běžně hovoří o daních, ve většině případů je tím myšlena právě tato daň, a ne jiná. Problematikou zdanění příjmů fyzických osob se budeme podrobněji zabývat v dalších kapitolách. (Vančurová a Láchová, 2018)

3.1.2 Daň z příjmů právnických osob

Jedná se o relativně mladou daň v daňových systémech moderní doby. Daň nepostihuje hrubý důchod, ale ten disponibilní, tedy příjem, který poplatníkům zůstává k dispozici. Význam daně ze zisku společností se postupně snižuje a má to čistě pragmatický důvod, tato daň postihuje kapitál, ten je v dnešní době globalizace velmi mobilní, a proto zvýšená snaha o jeho zdanění může společnosti přimět k přesunu kapitálu do jiného státu, který může nabídnout lepší podmínky pro jeho zdanění. Státy se tomuto efektu pokouší vzdorovat pomocí snižování daňového zatížení zisků společností (Vančurová a Láchová, 2018)

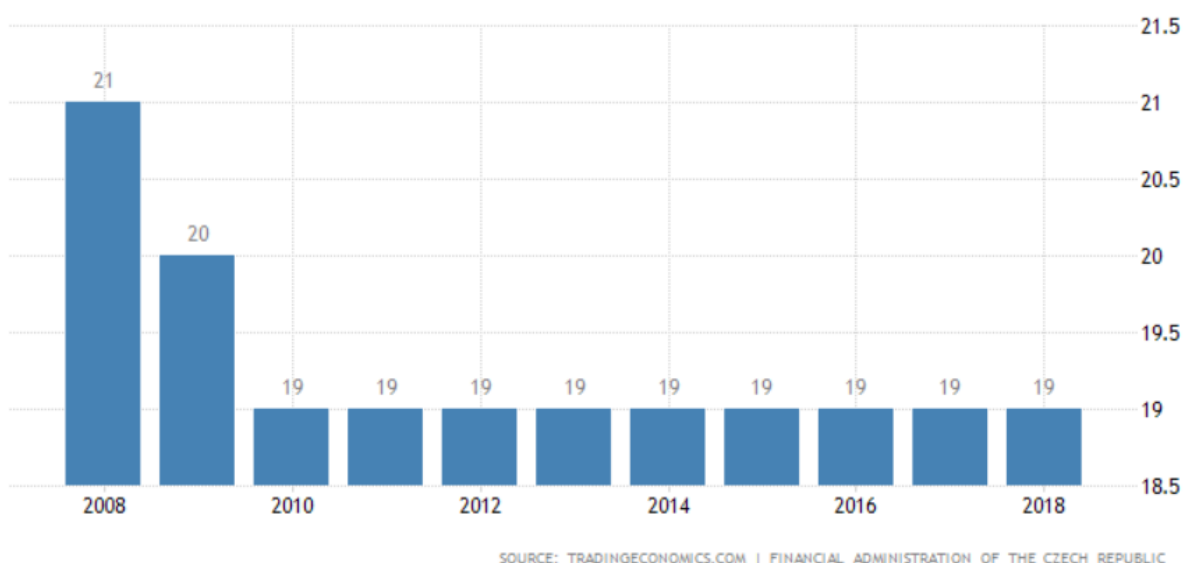
Poplatníky daně jsou osoby, které nejsou fyzickými osobami, může se jednat jak o rezidenty (sídlo na území ČR, neomezená daňová povinnost, českým zákonům podléhají všechny příjmy), tak nerezidenty (sídlo v zahraničí, českým zákonům podléhají jen příjmy, které vznikly na našem území). Mezi poplatníky dále patří organizační složky státu. Existují

významné rozdíly ve způsobu zdaňování pro celou řadu subjektů, ať už jsou zřízeny za účelem podnikání, nebo nikoliv. Jedná se především o investiční fondy, penzijní fondy, veřejné vysoké školy, banky, bytová družstva, zdravotní pojišťovny, odborové organizace a státní fondy.

Předmětem daně jsou příjmy, resp. výnosy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem. Základním zdanitelným obdobím je kalendářní rok, ale pokud to povolí správce daně, je možné se řídit hospodářským rokem. Tyto dvě možnosti nejsou totožné. Právnícká osoba má povinnost podat daňové přiznání do tří měsíců po skončení zdaňovacího období. Četnost a výše záloh daně se určuje dle poslední známé daňové povinnosti. Skupinové zdanění není možné.

Základ daně vychází z hospodářského výsledku před zdaněním, který podléhá dalším úpravám. Je to rozdíl, o který příjmy převyšují výdaje (náklady). Výjimku tvoří příjmy, které nejsou předmětem daně, nebo jsou od ní osvobozeny. Základ daně je možné snížit o daňovou ztrátu, kterou lze uplatnit maximálně v pěti následujících zdaňovacích obdobích od jejího vyměření. Další položka snižující základ daně jsou výdaje vynaložené na realizaci projektů výzkumu a vývoje, odečet je možný až do výše 100 %. Po těchto úpravách lze odečíst i obdržené dary, jejichž hodnota je aspoň 2 000 CZK, maximálně však dosahují 10 % upraveného daňového základu. Sazba daně činí 19 %. Daň z příjmů právnických osob má velký podíl na příjmech plynoucích do státního rozpočtu. (Široký, 2018) Na grafu 3.1 je zobrazen vývoj sazby daně z příjmů fyzických osob v rozmezí deset let v České republice.

Graf 3.1 Vývoj sazby daně z příjmů FO – ČR

Zdroj: Trading Economics - <https://tradingeconomics.com/czech-republic/corporate-tax-rate>

3.1.3 Daň z nemovitých věcí

Oproti ostatním daním je zvláštní v tom, že se platí dopředu, další zvláštností je daňové přiznání, které se podává pouze jednou a finanční úřad poté pouze zasílá výzvy k úhradě. Nutnost vyplnit nové daňové přiznání nastává, až když se na nemovité věci něco zásadním způsobem změní. Vzhledem k povaze předmětu daně, tedy nemovité věci, která se nemůže stěhovat a je viditelná díky evidenci prostřednictvím katastru nemovitostí, je tato daň velmi obtížně zatajitelná. Nemovitosti představují velmi významnou a poměrně stálou část hmotného majetku jednotlivých subjektů. (Vančurová a Láchová, 2018)

Daň musí platit každý vlastník nemovitosti (pozemek, stavba, byt) bez ohledu na to, jak velké jsou jeho příjmy. Daň z nemovitých věcí se nevybírá podle sídla či bydliště daňového poplatníka, ale podle polohy nemovité věci, je to proto, že výnosy této daně připadají do příjmů obcí, jedná se o velmi významnou položku v obecních rozpočtech. Připadá sem daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek, které se nacházejí na území České republiky.

3.1.4 Daň z nabytí nemovitých věcí

Původně existovala daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí, v roce 2014 nastala změna v zákoně, kterou byla zavedena daň z nabytí nemovitosti a ostatní původní daně zanikly úplně. V České republice je to jediný případ jednorázové majetkové daně, která vzniká až v okamžiku úplatného převodu nemovitosti.

Od roku 2016 platí daň z nabytí nemovitosti ve všech případech nabyvatel, tedy kupující. Daň činí 4 % z hodnoty nemovitosti, a základ daně zpravidla vychází z částky uvedené v kupní smlouvě, v ostatních případech se odvozuje od ocenění stanoveného zákonem. Zákon se snaží předcházet nečestnému jednání v případě, že by se někdo pokusil o podvod a v kupní smlouvě uvedl podstatně nižší cenu. Z tohoto důvodu se přes finanční úřad při každém vyměřování daně zjišťuje srovnávací daňová hodnota.

3.1.5 Daň silniční

V ČR se silniční daň platí z vozidel, které společnosti a podnikatelé využívají k uskutečnění podnikatelské činnosti. Prostředky, které jsou získány výběrem této daně, se využívají k úhradě výdajů spojených s údržbou silniční sítě (výstavba, oprava, rekonstrukce),

soustřeďují se ve Státním fondu dopravní infrastruktury. Silniční daň je příkladem toho, když se daňová spravedlnost uplatňuje v souladu s principem prospěchu.

U osobních aut se daň vyměřuje dle zdvihového objemu válců motoru v cm^3 , u nákladních aut se bere v úvahu hlavně počet náprav a maximální povolená hmotnost v tunách na jednu nápravu. Poplatníci, kteří používají nová vozidla, mají výrazně nižší výměr pro silniční daň a takzvaná ekologická auta jsou od platby naprosto osvobozena.

Poplatníkem daně se zpravidla stává právnická nebo fyzická osoba, které je v technickém průkaze daného vozidla zapsána jako provozovatel. Dále to může být také osoba, která má vozidlo v užívání po úmrtí provozovatele nebo po jeho odhlášení z registru vozidel. V jiném případě se může jednat o zaměstnavatele, který svému zaměstnanci vyplácí cestovní náhrady (pouze v případě, že daňová povinnost nevznikla již provozovateli). Poplatníkem se může stát i organizační složka osoby se sídlem nebo trvalým pobytem v zahraničí. Pokud se u jednoho vozidla sejde více poplatníků, platí daň společně a bez rozdílu.

Speciální vozidla, která jsou vyrobena za jiným účelem a po pozemních komunikacích se pohybují jen zřídka, nejsou předmětem silniční daně. Do této kategorie zahrnujeme zemědělské a lesnické traktory společně s jejich přípojnými vozidly, nebo se může jednat o speciální pásové automobily a pojízdné pracovní stroje, tato vozidla mají především pracovní funkci a nejsou primárně určena k pohybu po silnici. Zákon o silniční dani některá vozidla zcela osvobozuje, jedná se například o jednostopá vozidla či vozidla se třemi koly. (Vančurová a Láchová, 2018)

3.2 Nepřímé daně

Na rozdíl od přímých daní není možné určit konkrétní subjekt, který bude daň platit. Předpokládá se, že subjekt, který daně odvádí je neplatí z vlastního důchodu, ale přenáší je na jiný subjekt. Tento přenos se provádí pomocí zvýšení ceny, každý poplatník tak musí zaplatit stejně velkou daň, která je „skrytá“ v cenách zboží a služeb v podobě přírážky k ceně, platí ji pokaždé, když si výrobek zakoupí. Díky této skrytosti nepřímých daní si poplatníci méně uvědomují vlastní placení daně, případné zvýšení kvót je proto neodrazuje od práce natolik jako zvyšování u přímých daní, tento dopad pozorují okamžitě. Nepřímé daně nerespektují důchodový ani majetkový stav poplatníka, sazby jsou nastaveny totožně pro všechny subjekty. Daň za spotřebitele vybírá prodávající osoba, která je také povinna odvést daň státu a stává se tedy plátcem daně.

Nepřímé daně mají velké množství zastánců, kteří zdůrazňují jejich výhody jako třeba skutečnost, že daňové úniky jsou u tohoto druhu zdanění značně obtížnější než u přímých daní nebo také to, že administrativní náklady, které jsou s nimi spojeny, bývají o dost nižší než v případě důchodových a majetkových daní. V zemích Evropské Unie se nepřímé daně nachází v procesu harmonizace daňových systémů nejdelší dobu. (Kubátová, 2018)

3.2.1 Daň z přidané hodnoty

Tato daň byla vytvořena, protože bylo nutné odstranit duplicitu daně, která vzniká z důvodu zdaňování výrobku u každého zpracovatele, kteří nemají možnost od daňového základu odečíst hodnotu inputů. Počet takto vzniklých duplicit závisí na množství zpracovatelů, kteří s výrobky přijdou do styku. V závislosti na tom se i u výrobku stejné komodity, může objevit různý počet duplicit. Daň z přidané hodnoty tyto duplicity odstraňuje tím, že vložené inputy jednotlivých zpracovatelů již nejsou znovu zdaňovány, dani podléhá pouze hodnota přidaná zpracováním u konkrétního plátce. (Kubátová, 2018) (Nerudová, 2017)

DPH je jedním z nejvýznamnějších příjmů státního rozpočtu a ve státech Evropské Unie je povinná. Jedná se o univerzální nepřímou daň ze spotřeby moderního typu, která se vztahuje téměř na veškeré zboží a služby, rozlišujeme u ní tři sazby: základní (21 %, která se vztahuje na většinu produktů), první snížená (15 %) a druhá snížená (10 %). Daň z přidané hodnoty je rovněž velmi odolná vůči daňovým únikům.

Fyzická nebo právnická osoba má povinnost zaregistrovat se jako plátce DPH, pokud její obrat přesáhne částku 1 000 000 Kč za 12 bezprostředně po sobě následujících měsíců. Musí tak učinit do 15 dnů nového měsíce po překročení limitu k registraci. Výjimka se poskytuje pro osoby, které uskutečňují pouze činnost osvobozenou od daně.

Všechny země, které tuto daň v současnosti aplikují ve svých daňových systémech, využívají tzv. **nepřímou rozdílovou metodu**. Metoda spočívá v tom, že daň je nepřímo určena rozdílem daně z celkových outputů a daně celkových inputů za dané období, výsledek může být jak kladný, tak záporný. V případě, že je rozdíl kladný, jedná se o vlastní daň, kterou je subjekt povinen odvést státu, je to dluh. Pokud rozdíl vyjde záporný, hovoří se o nadměrném odpočtu, který v podstatě představuje přeplatek a vzhledem ke státu vzniká pohledávka. Daň z inputů i outputů se stanovuje jako jejich hodnota násobena sazbou daně. (Kubátová, 2018)

3.2.2 Spotřební daně

Tyto daně jsou selektivní a odvádí se ze spotřeby určitých produktů. Účelem daně je omezit spotřebu škodlivých statků, které ovlivňují jak lidi, tak i zem a prostředí, ve kterém žijeme. Toto zdanění se týká surového tabáku a tabákových výrobků, vína a jeho meziproduktů, lihu, piva, minerálních olejů a pevných paliv. Předmětem daně je jejich výroba a dovoz, zpravidla se vybírají v místě spotřeby.

Obchodníci, dovozci, a především výrobci těchto komodit daně odvádějí do veřejného rozpočtu, stávají se tedy plátcí daně. Předpoklad je ale takový, že cena statků, které podléhají spotřební dani je o hodnotu této daně navýšena, tím se koncový spotřebitel stává daňovým poplatníkem.

Daň se platí periodicky každý kalendářní měsíc a stát se tak snaží zabránit daňovým únikům, které jsou velmi časté. Sazby jsou pevné a diferencované, uvádí je zákon o spotřebních daních v konkrétní fyzikální jednotce, za kterou je poté požadována odpovídající částka. V případě pohonných hmot se musíme orientovat podle minimálních sazeb daně, které stanovuje Evropská Unie.

Spotřební daně jsou historicky jedněmi z nejstarších daní a na jejich výnosech má největší podíl daň z minerálních olejů, která tvoří více než 50 % celkových výnosů, její část připadá do Státního fondu dopravní infrastruktury. Druhou nejvýznamnější daní z hlediska výnosů je daň z tabáku a tabákových výrobků. Tyto dvě daně společně s daní z lihu jsou státem nejvíce sledovány, je zvyšována kontrolní činnost, stát se tak snaží minimalizovat prostor pro daňové úniky. (Vančurová a Láchová, 2018)

3.2.3 Energetické daně

Tyto daně jsou relativně nové, vznikly 1.1.2008, a to v souladu se směrnicí, kterou vydala Evropská unie, jejich zavedení bylo nutné, protože to podmiňovalo náš vstup do EU. Konkrétně jde o daň z elektřiny, zemního plynu a z pevných paliv. Základem daně je množství daného statku vyjádřené ve fyzikálních jednotkách. Povinnost daň přiznat a uhradit vzniká dnem dodání a zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc. (Vančurová a Láchová, 2018)

Výrobci ani spotřebitelé těchto komodit a dalších znečišťujících výrobků, nemusí nést náklady spojené s odstraňováním negativních externalit, jako je vzniklé znečištění životního prostředí. Z toho důvodu se takových výrobků vyrábí více a jsou za ně požadovány nižší ceny.

Proces likvidace tohoto znečištění má samozřejmě také své náklady, které je potřeba uhradit, účelem energetických daní je tedy zahrnout řečené náklady do celkových nákladů trhu. (Kubátová, 2018)

4 Daň z příjmů fyzických osob v České republice

V dnešních moderních daňových systémech je zdanění osobních důchodů naprosto nezbytnou součástí a na tuto oblast jsou také kladeny nejvíce náročné požadavky. Daň má zohlednit sociální status jednotlivých poplatníků, a tím umožnit následné přerozdělení vytvořeného důchodu od osob s vyššími příjmy k osobám s nižšími příjmy, resp. sociálně nuznějším. Konstruktivní prvky daně z příjmů fyzických osob mají přispívat tomu, aby poplatník následoval stanovené priority společnosti. K tomu se využívá různých forem osvobození od daně, odpočtů od základu daně, zvýhodnění, slev na dani atd. Jak již bylo výše řečeno poplatníkem daně z příjmů jsou jak daňoví rezidenti, tak daňoví nerezidenti, ti daní pouze příjmy vzniklé v České republice.

Pro tuto daň je výchozím zdaňovacím obdobím vždy kalendářní rok. Pro sociální pojistné je rozhodným obdobím kalendářní měsíc. Výjimku tvoří osoby samostatně výdělečně činné, pro které je rozhodným obdobím pro výběr pojistného kalendářní rok. (Vančurová a Láchová, 2018)

Toto zdanění je upraveno v zákoně č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

4.1 Příjmy podléhající dani z příjmů

Zdaňování příjmů fyzických osob je upraveno v zákoně o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. Nedílnou součástí zmíněného zákona je také daň z příjmů právnických osob, ta ale pro bakalářskou práci není relevantní. V ZDP se dále rozvádí problematika správného stanovení základu daně a následného výpočtu daně v odpovídající výši. Je také vhodné zmínit, že tento zákon je poměrně často novelizován, je tedy nutné vždy čerpat poznatky z nejaktuálnější verze.

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou tyto příjmy:

- příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky,
- příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti,
- příjmy z kapitálového majetku,
- příjem z pronájmu,
- ostatní příjmy.

Uvedené příjmy tvoří dílčí základy daně. Pro účely daně z příjmů fyzických osob se příjmem rozumí příjmy peněžní i nepeněžní, které mohou být dosaženy taktéž směnou. (Vychopeň, 2018)

Za předmět daně nejsou považovány příjmy z dědictví nebo přijaté úvěry a zápůjčky, mezi osvobozené příjmy řadíme především sociální příjmy a transfery, náhrady škody a pojistná plnění. (Šíroký, 2018)

Příjmy ze závislé činnosti – v ZDP jsou tyto příjmy definovány jako plnění v podobě příjmů z pracovněprávního, služebního, členského nebo obdobného poměru, ve kterém je poplatník povinen dbát příkazů plátce. Jsou sem zahrnovány také funkční požitky, kterými se rozumí odměny za výkon funkce, mohou je dostávat například poslanci, senátoři, či členové vlády. Pod tuto skupinu spadají také příjmy za práci člena družstva, společníka společnosti s ručením omezeným, komanditisty komanditní společnosti nebo odměny člena orgánu právnické osoby či likvidátora.

Příjmy ze samostatné činnosti - pro tuto skupinu byl v minulosti využíván jiný název, a to příjmy z podnikání a z jiné samostatně výdělečné činnosti, patří sem příjmy ze samostatné činnosti, pokud nepatří mezi příjmy uvedené v § 6. Dle zákona zde uvádíme příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjem ze živnostenského podnikání, příjem z jiného podnikání výše neuvedeného, ke kterému je potřeba mít podnikatelské oprávnění a podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti. Zařazujeme sem také příjem z užití nebo poskytnutí autorských práv nebo práv z průmyslového vlastnictví a příjmy z výkonu nezávislého povolání jakými jsou např.: spisovatel, herec, hudebník apod. Výdaje lze stanovit pomocí paušální částky, tj. procentem z dosažených příjmů.

Příjmy z kapitálového majetku – jedná se o příjmy plynoucí z držení majetku, a to zejména podíly na zisku obchodní korporace nebo podílového fondu, úroky z peněžních prostředků na účtu, úroky z vkladů, poskytnutých úvěrů a půjček, dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem a plnění ze soukromého pojištění.

Je nutné zmínit, že většina těchto příjmů podléhá zdanění srážkovou daní u zdroje (například dividendy), daň z příjmů se z nich pak odvádět nemusí a fyzická osoba není povinna je ani zahrnout do svého daňového přiznání.

Příjmy z nájmu – v této kategorii se nachází příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytů a příjmy z nájmu movitých věcí, kromě příležitostného nájmu dle § 10 odstavec 1 písmeno a.

Ostatní příjmy – do ostatních příjmů můžeme zařadit prakticky všechny další příjmy, které nenáleží pod § 6–9 a nemůžou být osvobozeny. Patří sem zejména příjmy z příležitostných činností nebo příležitostného nájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby a lesního a vodního hospodářství, které nejsou provozovány podnikatelem, a příjmů z provozu výroben elektřiny, ke kterému není vyžadována licence udělovaná Energetickým regulačním úřadem. Dále příjmy z úplatného převodu nemovité věci, cenného papíru nebo jiné věci.

Základem daně je částka, která vyjadřuje rozdíl mezi příjmy a výdaji poplatníka. U poplatníka, který vykazuje v daném zdaňovacím období několik druhů příjmů souběžně, je za výchozí základ daně považován součet dílčích základů z jednotlivých kategorií. U dílčích daňových základů z podnikání a z pronájmu lze vykázat ztrátu. U příjmů plynoucích ze zaměstnání je základem daně příjem poskytovaný zaměstnavatelem zvýšený o platbu za zdravotní a sociální pojištění, které za zaměstnance hradí zaměstnavatel, jedná se o tzv. superhrubou mzdu. (Široký, 2018)

ZDP jmenovitě uvádí příjmy, které jsou osvobozeny a nepodléhají tak dani z příjmů. Jedná se na příklad o prodej rodinného domu (včetně souvisejícího pozemku), části domu nebo bytové jednotky, ve které měl prodávající bydliště po dobu alespoň dvou let před samotným prodejem, dále také ceny z veřejné soutěže, z reklamní soutěže nebo z reklamního slosování, ceny ze sportovní soutěže či příjmy z dávek nemocenského a důchodového pojištění, sociálního podpory a mnoho dalších. (ZDP)

4.2 Příspěvky na sociální zabezpečení

Tento soubor příspěvků představuje jednu z nejmladších daní. Tyto příspěvky jsou upraveny zvláštními zákony a mnohdy se v daňových učebnicích a příručkách ani nevyskytují z důvodu, že je autoři řadí spíše mezi fiskální platby. Z ekonomického hlediska má ale sociální pojistné daňový charakter, jelikož účast na něm je povinná a subjekt se sám nemá možnost rozhodnout, zda si ochranu zaplatí, nebo se raději obejde bez ní. (Vančurová a Láchová, 2018)

Tyto příspěvky byly poprvé zavedeny v Německu na konci 19. století pro zaměstnance státu, zanedlouho začaly vznikat veřejné fondy, na kterých se účastnili stejně tak zaměstnanci i

zaměstnavatelé. V současnosti se příspěvky vztahují nejen na poplatníky v pracovním poměru, ale také na osoby samostatně podnikající. (Kubátová, 2018)

Systém sociálního pojištění se v České republice skládá z několika subsystémů, a to z veřejného zdravotního pojištění, nemocenského pojištění, důchodového pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Pro platbu sociálního pojištění je stanoven maximální vyměřovací základ ve výši čtyřicetiosminásobku průměrné mzdy, tedy částka v hodnotě 1 569 552 CZK, pro platbu zdravotního pojištění tento základ není stanoven. (Šíroký, 2018)

Veřejné zdravotní pojištění slouží k pokrytí výdajů, které se pojí s financováním nezbytné zdravotní péče v rozsahu, který stanovuje zákon. Legislativně patří pod Ministerstvo zdravotnictví. Výnos z vybraného pojistného poté putuje ke zdravotním pojišťovnám, protože právě ony ho spravují.

Nemocenské pojištění má za úkol částečně nahradit chybějící příjmy z výdělečné činnosti, které krátkodobě neschopnému poplatníkovi unikají z důvodu nemoci nebo úrazu.

Důchodové pojištění nejvíce potřebuje přísun finančních prostředků. Tento subsystém byl zřízen za účelem pomoci v situacích, kde je poplatník dlouhodobě nebo trvale neschopen pracovat (stáří, invalidita). Důchodové pojištění se společně s nemocenským pojištěním označuje za sociální zabezpečení, jejich výnosy plynou do státního rozpočtu.

Státní politika zaměstnanosti je určená pro ochranu jedinců, kteří jsou sice zdraví a v produktivním věku, ale nejsou schopni plně zabezpečit své potřeby, jsou tedy nezaměstnaní.

Příspěvky na sociální zabezpečení mají pokrýt výdaje spojené s potřebou finančního zajištění následujících plateb:

- starobních a invalidních důchodů,
- nemocenských dávek,
- dávek v mateřství,
- dávek v nezaměstnanosti,
- náhrad při pracovních úrazech,
- zdravotnických služeb.

Z těchto finančních prostředků jsou také hrazeny výdaje dalších dávek podle konkrétních podmínek stanovených zákonem. (Kubátová, 2018, s. 206)

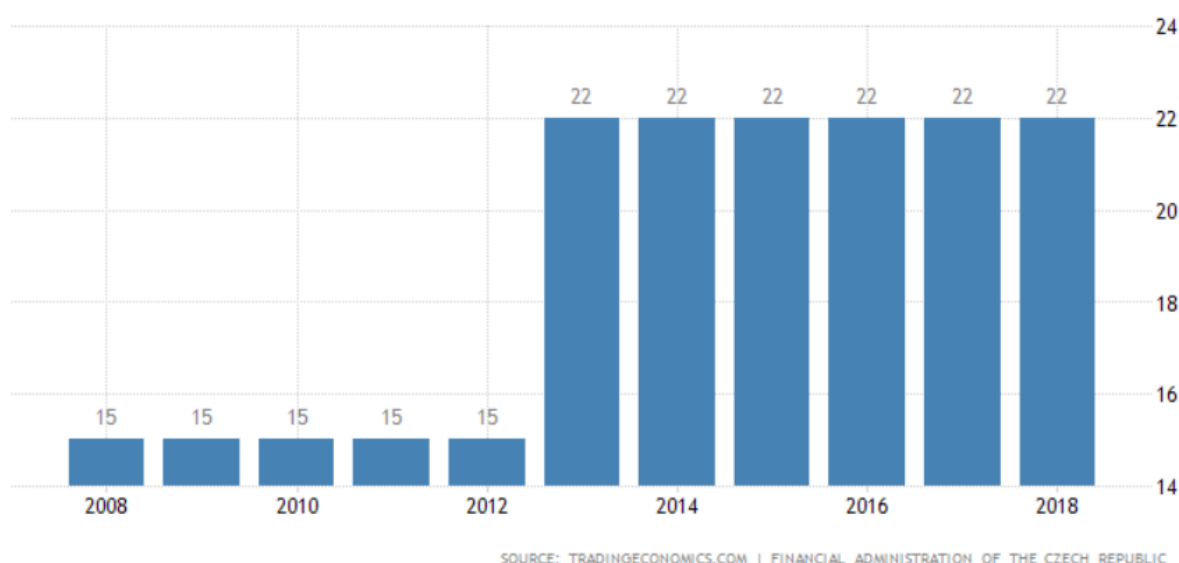
Rozhodným obdobím pro sociální pojistné je kalendářní měsíc, výjimku tvoří osoby samostatně výdělečně činné, jejichž rozhodným obdobím je kalendářní rok. Krátké rozhodné období u pojistného za sociální pojištění zabezpečuje pro státní kasu plynulý tok příjmů. Toto pojistné vykazuje známky účelovosti, zahrnuje dokonce také určitou míru ekvivalence. Z toho můžeme vyvodit, že čím více se poplatník na systému podílí, tím vyšší nároky mu plynou, v žádném případě se ale nejedná o přímou úměru. (Vančurová a Láchová. 2018)

4.3 Sazba daně

Po úpravě souhrnného základu daně a zaokrouhlení na stovky korun dolů je aplikována lineární sazba ve výši 15 %, která se uplatňuje od roku 2008. Zdanění může být ještě zvýšeno o dalších 7 % (tzv. solidární daň) vypočtených z rozdílu mezi součtem příjmů a čtyřicetiosminásobkem průměrné mzdy (v roce 2019 je to 1 569 552 CZK). Na první pohled se toto zdanění může jevit jako lineární, ale díky solidární dani, která je upravena v § 16 a ZDP, se ve skutečnosti jedná o progresivní formu zdanění. Solidární daň původně měla sloužit pouze jako preventivní opatření k překlenutí období krize a snížení schodku veřejných rozpočtů, byla zavedena v roce 2013, ale přetrvávala až do současnosti. Vypočtená daň se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

Na grafu 4.1 je zobrazen vývoj sazby daně z příjmů FO v České republice v rozmezí deseti let. Je zde patrné zavedení solidární daně v roce 2013.

Graf 4.1 Vývoj sazby daně z příjmů FO – ČR

Zdroj Trading Economics <https://tradingeconomics.com/czech-republic/personal-income-tax-rate>

4.4 Slevy a položky snižující základ daně

Mezi položkami, které se dají odečíst od základu daně je nutno rozlišit, zda se jedná o:

- výdaje snižující příjmy,
- nezdánitelné části základu daně (§ 15 ZDP)
- odčitatelné položky (§ 34 ZDP) nebo
- slevy na dani (§ 35 ZDP).

V praxi existuje několik položek, které se často opakují. Daňoví poplatníci nejčastěji využívají odečtu na penzijní připojištění a životní pojištění, uplatňují také zaplacené členské příspěvky odborovým organizacím. Daňový základ je rovněž snižován o hodnotu přijatých darů, pod podmínkou, že bezúplatné plnění dosáhne částky minimálně 2 000 CZK, maximálně můžeme odečíst až 10 % z daňového základu.

Slevy na dani hrají velmi významnou roli v konstrukci daně z příjmů FO, přispívají k optimálnímu přerozdělení důchodů. Ty slevy, na které poplatníkovi vznikne nárok se odečítají od základní částky daně a jejich vliv je tedy okamžitý. Znovu je můžeme členit podle rozličných kritérií, tato práce používá dělení na standartní a nestandardní slevy.

Absolutní slevy působí silně progresivně. Využití slevy je jasné, zřetelné a poplatník má lepší představu o tom, co použitím dané slevy ušetří. Nestandardní slevy jsou v podstatě výdaje, o které lze v rámci zákonem nastavených podmínek snížit základní částku daně, může zde převládnout degresivní efekt. Tento typ slev není u nynějších daňových systémů příliš obvyklý, mnohem rozšířenější je užití standartních slev, které jsou mimo jiné také méně náročné na správu a na administrativu. Např. nestandardní sleva na umístění dítěte je v platnosti od roku 2015. (Vančurová, 2017)

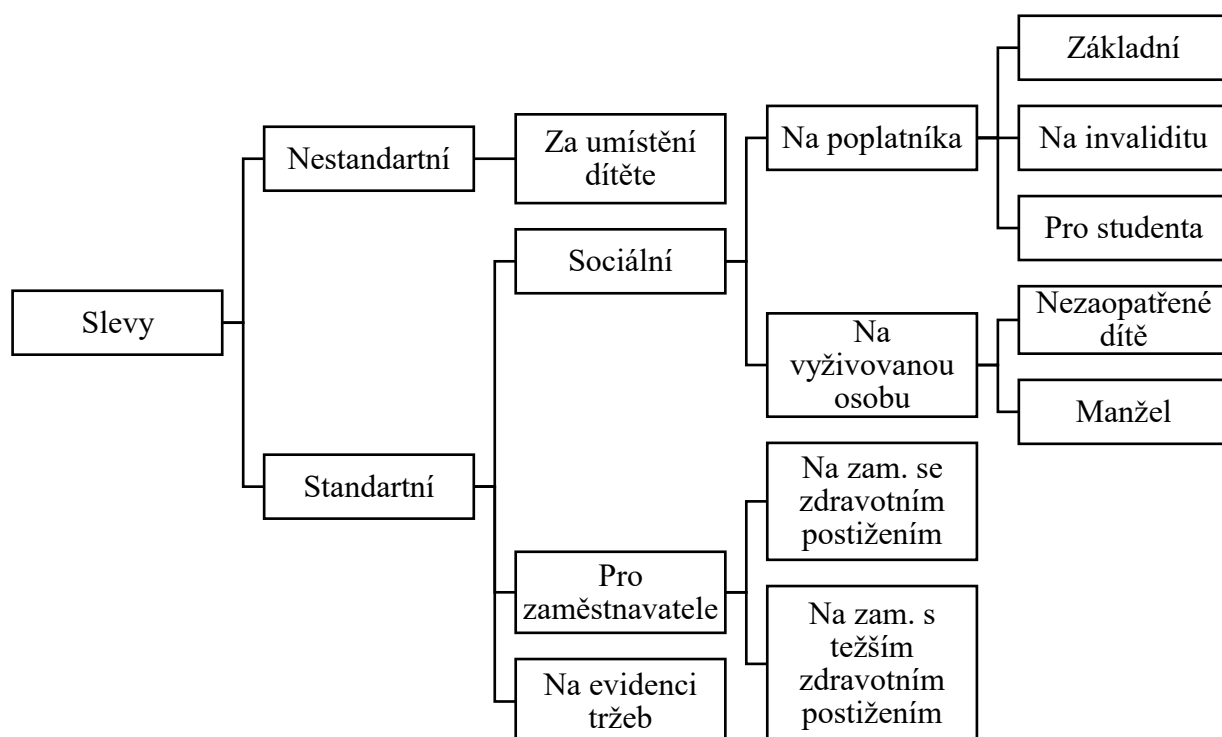
Základní sleva na poplatníka je ve výši 24 840 CZK, na manželku či manžela lze uplatnit slevu ve stejné výši za podmínky, že manželé žijí ve společné domácnosti a manžel(ka) nemá příjmy přesahující 68 000 CZK. Sleva na invaliditu se u prvního a druhého stupně poskytuje v základní výši 2 520 CZK, u třetího stupně invalidity je sleva celkem 5 040 CZK. Pokud je ale poplatník držitelem průkazu ZTP/P, může se tato částka vyšplhat až na 16 140 CZK. Sleva na studenta činí 4 020 CZK, je uplatnitelná po celé časové období, ve kterém se poplatník soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem až do dovršení věku 26 let. Pokud daňový poplatník vychovává potomky žijící s ním ve společné domácnosti, je možné využít daňového zvýhodnění na vyživované dítě. U prvního dítěte je to částka 15 204

CZK ročně, u druhého dítěte se jedná o částku ve výši 19 404 CZK a u třetího a každého dalšího je to až 24 204 CZK.

Zaměstnavatelé dále mají právo uplatňovat slevu na zaměstnance se zdravotním postižením, která činí 18 000 CZK, pokud se jedná o zaměstnance s lehkým postižením, v případě těžšího zdravotního postižení je sleva 60 000 CZK. (ZDP)

Na Obr. 4.1 jsou znázorněny standardní a nestandardní slevy, které může daňový poplatník uplatnit při placení daně, za předpokladu, že bude splňovat podmínky stanovené zákonem a prokáže skutečnosti daným způsobem.

Obr. 4.1 Slevy na dani ČR 2019

Zdroj: Vančurová a Láchová, 2018

4.5 Výpočet daně

V Tab. 4.1 je zobrazeno základní schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob v České republice.

Tab. 4.1 Výpočet daně

Základ daně
- Nestandardní odpočty
= Základ daně po snížení (zaokrouhlený na stovky korun dolů)
x Sazba daně
= Základní částka daně před slevami
+ Solidární zvýšení daně
- Standartní a nestandardní slevy
= Daň po slevách (daňový bonus)

Zdroj: Vančurová a Láchová, 2018

Úprava základu daně z příjmů fyzických osob je poměrně složitá a náročná záležitost, protože daňový základ podléhá velkému množství odpočtů. Odpočty se odečítají nezávisle na sobě, nemají tedy žádné určené pořadí. Tím je myšleno, že se všechny nacházejí v jedné rovině a působí rovnou proti dani.

Nestandardní odpočty jsou uznávány pouze v případě, kdy jsou poplatníkem již uhrazeny, platí to například pro soukromé životní pojištění nebo důchodové připojištění. (Vančurová a Láchová, 2018) Standartní a nestandardní slevy jsou popsány v předchozí podkapitole.

4.6 Správa daně

Z hlediska státu je nutno stanovit taková pravidla, která umožní daně vybrat efektivně, a to případně i s donucením. Požadavky obou stran je tedy nutno optimalizovat tak, aby daňové subjekty pocíťovaly co nejmenší zátěž, ale daně mohly zároveň být vybrány včas a ve správné výši.

Daňový poplatník má povinnost podat daňové přiznání a rovněž vyrovnat daňovou povinnost do tří měsíců po skončení aktuálního zdaňovacího období. Pokud je daňové přiznání zpracováváno daňovým poradcem, lze lhůtu pro vypracování prodloužit až do šesti měsíců po skončení zdaňovacího období. Daňové přiznání rozlišujeme na řádné (podáno v zákonném termínu), opravné (opravuje se jím řádné přiznání), dodatečné (podáno po uplynutí zákonného termínu).

Zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti jsou automaticky strhávány zaměstnavatelem, a to každý měsíc. Při stanovení výše a periodicity zálohy musí poplatník vycházet z poslední

známé daňové povinnosti. Zálohy neplatí fyzické osoby s daňovou povinností, která nepřesáhla 30 000 CZK. Pokud je poslední známá daň v rozmezí od 30 000 CZK do 150 000 CZK, platí poplatník pololetní zálohy ve výši 40 %. V případě, že daňová povinnost překročí i hodnotu 150 000 CZK, je subjekt nucen platit zálohy čtvrtletně, a to ve výši 25 %. (Vychopeň, 2018)

5 Daňová soustava ve Finsku

Účelem finského daňového systému je získání dostatečného množství finančních prostředků pro efektivní financování veřejného sektoru. Správa daňové soustavy Finska je v kompetenci Ministerstva financí, které také připravuje legislativu regulující zdanění. Daně musí odvádět všichni lidé žijící ve Finsku, stejně tak jako všechny korporace a jiné společnosti, které v této zemi uskutečňují ekonomickou činnost. (Ministry of Finance)

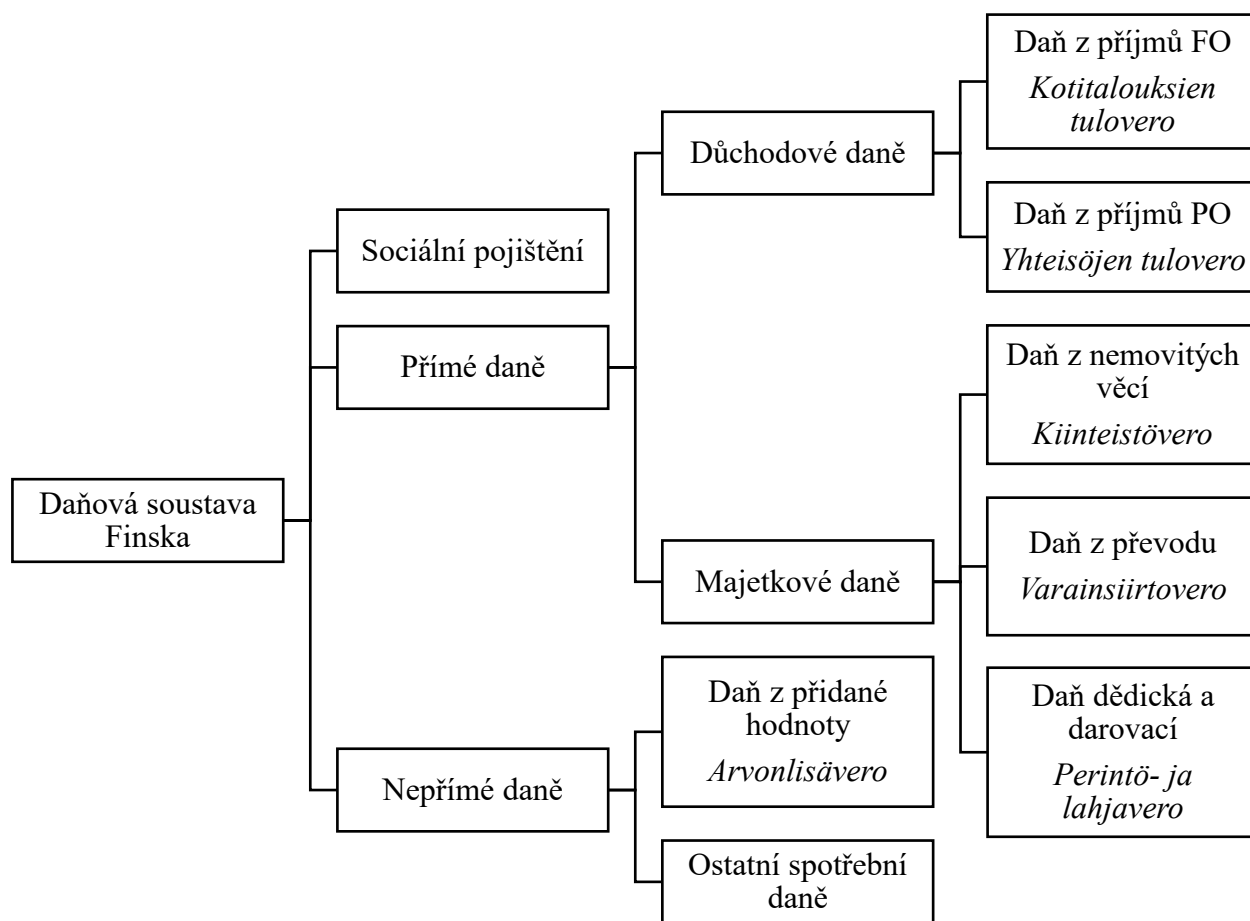
Součástí Finska je také souostroví Alandy, tato oblast je demilitarizovaná a autonomní, má vlastní parlament a vydává také vlastní zákony. Zajímavostí je, že jediným úředním jazykem na tomto souostroví je švédština. Uplatňuje se zde velké množství výjimek ve zdaňování, které pro tuto práci nejsou podstatné. (Wikipedia)

Daňové zatížení ve Finsku je poměrně vysoké, patří mezi nejvyšší v zemích Evropské unie, ale i tak jsou nároky nižší než v ostatních severských zemích. Daňový systém zde bývá označován za velmi složitý až nepřehledný, což je společným rysem zemí Skandinávie. Ve Finsku je vysoká životní úroveň, která je mimo jiné zajištěna vysokou zaměstnaností a daňovým systémem, jakožto hlavním pilířem hospodářské politiky státu, který žádá vysoké odvody a jiné platby. V případě ztráty práce je pro občany připravena dostatečná sociální podpora, která má za úkol pomoci překlenout toto nepříznivé období.

Hlavním orgánem, který na tomto poli působí pod vedením Ministerstva financí je úřad Daňové správy, ten zabezpečuje výběr většiny daní a poplatků. Dalším orgánem je Celní správa, ta se stará o spotřební a dovozní daně. Je vhodné zmínit také Centrum pro správu vozidel, které se stará o daně spojené s vozidly a pojišťovny, které spravují důchodové a sociální pojištění. (Euroskop)

Stejně jako v České republice můžeme ve Finsku rozdělit daňovou soustavu na přímé a nepřímé daně. Přímé daně se dále dělí na důchodové, kam patří hlavně daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob, a na majetkové daně, kam můžeme zařadit daň z nemovitých věcí, z převodu nemovitých věcí a dále daň dědickou a darovací. Mezi nejdůležitější nepřímé daně patří daň z přidané hodnoty. Už od devadesátých let minulého století se Finsko více soustředí na spotřební daně, je tak patrný odklon od přímého zdaňování příjmů. (Ministry of Finance) Na Obr. 5.1 je zobrazen přehled daňové soustavy Finska v roce 2019.

Obr. 5.1 Daňová soustava Finsko 2019

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Eurostatu

5.1 Přímé daně

V současné době probíhá harmonizace daňového systému Finska se směrnicemi Evropské unie. Je zde jasně patrná snaha o snížení daňového břemena a o zjednodušení daňové administrativy. Zároveň usiluje o to, aby občané byli omezeni minimálním počtem překážek a mohli maximálně spolupracovat s veřejnou správou přes internet. Je zde zavedený klasický systém dvojího zdanění, to znamená, že příjmy firmy jsou nejprve zdaněny na straně společnosti a dividendy jsou následně zdaněny na straně akcionářů (Šíroký, 2018)

5.1.1 Daň z příjmů fyzických osob

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob ve Finsku jsou osoby, které mají na území Finska trvalé bydliště a dále osoby, které se ve Finsku zdržují po dobu delší než šest měsíců.

Tito poplatníci, daňoví rezidenti, podléhají neomezené daňové povinnosti, tzn. je po nich požadováno zdanění příjmů vzniklých na území Finska stejně tak jako zdanění příjmů plynoucích ze zahraničí. Daňoví nerezidenti jsou obdobně jako v ČR zdaňováni pouze na základě příjmů vznikajících ve Finsku. Daň z příjmů fyzických osob je rozdělena na dvě části. První je tzv. národní daň, která je na centrální úrovni a druhou částí je komunální daň, která je pouze na místní úrovni. Daň z příjmů fyzických osob ve Finsku je podrobněji specifikována v dalších kapitolách. (Nerudová, 2014)

5.1.2 Daň z příjmů právnických osob

Za **poplatníky** této důchodové daně jsou považovány:

- společnosti s ručením omezeným,
- akciové společnosti,
- soukromé společnosti. (Nerudová, 2014, s. 234)

Ve Finsku v současné době fungují dvě formy společnosti s ručením omezeným. Jedná se o veřejnou společnost (OYJ/ABP) a soukromou společnost (OY/AB). Obě tyto formy jsou považovány za plnohodnotné nezávislé daňové subjekty, které podléhají zdanění. Oproti tomu sdružení a ekonomické zájmové skupiny (EIG) pro tyto účely nejsou považovány za samostatné subjekty a jejich zisky podléhají zdanění až u společníků.

Příjmy podléhající této dani můžeme rozčlenit do tří kategorií, a to na obchodní příjmy, příjmy ze zemědělství a lesnictví a ostatní příjmy. Existuje také několik typů osvobozených příjmů, mezi nejdůležitější patří kapitálové příspěvky akcionářů a zisky z přecenění akcií a cenných papírů, pod podmínkou, že jsou začleněny v hmotném majetku firmy.

Základ daně se počítá tak, že se od zdanitelných příjmů odečtou výdaje na zajištění a udržení příjmů a další daňové odpočty za splnění konkrétních podmínek. Odečíst můžeme například:

- bezúplatná plnění v minimální hodnotě 850 EUR, pokud se jedná o dary na ochranu kulturního dědictví nebo na podporu vědy a umění schváleným institucím, maximálně lze odečíst 50 000 EUR,
- bezúplatná plnění v minimální hodnotě 850 EUR, pokud se jedná o dary poskytnuté veřejné univerzitě nebo jiné instituci spravované státem na podporu vědy, umění a ochranu kulturního dědictví, maximálně lze odečíst 250 000 EUR,

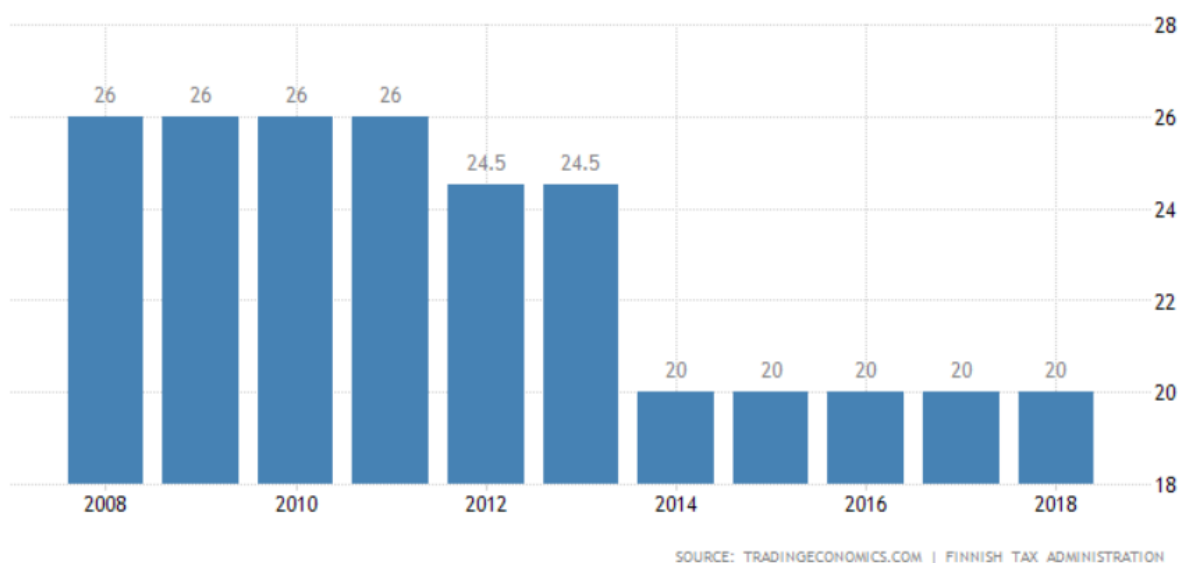
- běžné reklamní předměty, výdaje na reprezentaci (ve výši 50 %),
- platby úroků a licenčních poplatků,
- poplatky na zřízení organizace a náklady na reorganizaci,
- výdaje na výzkum a vývoj,
- sociální příspěvky zaměstnavatele.

Jiné lokální daně a církevní daň se mezi odčitatelné položky nezařazují. Daňová ztráta lze uplatnit až po následujících deset let. (Denis, 2016) (Ministry of Finance) (PwC, 2018) (Santander Trade) (Široký, 2018)

Sazba daně z příjmů právnických osob činí 20 %, v této výši je platná od roku 2014. Sazba daně dosáhla rekordní výšky v roce 1982, kdy činila 61,8 %, od té doby Finsko sazbu postupně snižuje. Výnosy získané výběrem daní odvádí Daňová správa státu, obcím a církvím podle jim náležejících podílů. (BusinessInfo, 2018) (TradingEconomics)

Na grafu 5.1 je znázorněn vývoj sazby daně z příjmů právnických osob v časovém horizontu 10 let.

Graf 5.1 Vývoj sazby daně z příjmů PO – Finsko

Zdroj Trading Economics - <https://tradingeconomics.com/finland/corporate-tax-rate>

Od roku 2017 je také vyžadováno elektronické podání daňového přiznání. Společnosti jsou povinny platit zálohy z odhadované daňové povinnosti, která se zjišťuje na základě zdanitelných příjmů z přechozích dvou let. Zálohy jsou splatné měsíčně.

Jak už bylo zmíněno výše, ve Finsku se využívá klasický systém dvojího zdanění, ten nahradil dříve užívaný imputační systém, který naopak vylučuje dvojí ekonomické zdanění zisků společností. Daň ze zisku korporací se primárně řídí zákonem č. 1535/1992 o dani z příjmů (Tuloverolaki).

Příjmy právnických osob také podléhají dani z veřejnoprávního vysílání (Yleisradio). Daň činí 140 EUR ročně, pokud společnost dosahuje zdanitelných příjmů ve výši alespoň 50 000 EUR. V případě, že společnost svou ekonomickou činností získává větší příjmy, částka 140 EUR se navyšuje o hodnotu 0,35 % ze zdanitelných příjmů přesahujících 50 000 EUR. Maximální hodnota, které daň může ročně dosáhnout je 3 000 EUR. Při výpočtu daně z příjmů můžeme tuto daň odečíst od základu daně. (PwC, 2018)

5.1.3 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitostí se ukládá na všechny nemovitý majetek umístěný ve Finsku, bez ohledu na jeho způsob využití. Daň byla zavedena v roce 1993, kdy nahradila velké množství menších daní a různých poplatků, je splatná ročně a platí se v místě, kde se nemovitost nachází, příjemci tedy jsou jednotlivé obce.

Předmětem daně jsou pozemky a budovy nacházející se na území Finska. Od daně jsou osvobozeny vodní plochy či půda využívaná pro zemědělství a lesnictví. Daň z nemovitých věcí je odpočitatelná od daně z příjmů, pokud jsou pozemky a budovy využívány k ekonomické činnosti.

Poplatníkem daně se stává osoba či organizace, která má nemovitosti ve vlastnictví k 1. lednu daného roku.

Pro účely této daně je stanoveno několik sazeb, obecná sazba se pohybuje v rozmezí od 0,93 % do 2 %, pro trvale obytné budovy se počítá se sazbou mezi 0,41 % až 1 %, ostatní přechodně obytné budovy podléhají obecné sazbě. V případě rozestavěných stavenišť může být uložena sazba 2 % až 6 %. Sazba pro zdanění elektráren nesmí překročit 3,1 %. Jedinými příjemci výnosů z této daně jsou místně příslušné municipality, které také každý rok stanovují výši sazby daně, je ale nutné, aby se sazba pohybovala v uzákoněných mezích. (Ministry of Finance) (Široký, 2018)

5.1.4 Daň z převodu

Daň z převodu je ve Finsku uložena na úplatné převody nemovitostí a cenných papírů. Sazba daně činí 4 % z převodu nemovitostí a 2 % z převodu akcií v účetní jednotce, jejíž aktiva se převážně skládají z nemovitostí (bytová družstva, realitní společnosti) a 1,6 % z jiných akcií a cenných papírů. Daň se vypočítá z kupní ceny nemovitosti či akcií a jiných cenných papírů. Poplatníkem je nabyvatel majetku.

Převod cenných papírů kótovaných společností je většinou případů osvobozen od daně. Pokud nastane situace, kdy je převodce i nabyvatel nerezident, žádná daň se neukládá s výjimkou případů převodu akcií ve finských realitních společnostech. Povinnost k této dani také nenastává, když je převod způsoben dědictvím, darováním nebo rozdělováním majetku podléhajícímu manželskému právu. Pokud se osoba ve věku 18-39 let převodem nemovitostí stane vlastníkem nemovitosti a získá tak své první trvalé bydliště, převod nepodléhá žádné dani. (Ministry of Finance) (VeroSkatt)

5.1.5 Daň dědická a darovací

Předmětem daně je majetek, která byl získán dědictvím po osobě, která v době smrti žila ve Finsku.

Celková hodnota dědictví musí činit nejméně 20 000 EUR, pokud je hodnota po všech odečtech nižší, je dědic zcela osvobozen od povinnosti platit daň. Běžné vybavení domácnosti a osobní věci zemřelého nejsou předmětem daně, pokud jejich souhrnná hodnota nepřesáhne 4 000 EUR. Vdova či vdovec má nárok na odpočet 60 000 EUR z pozůstalosti. Výsledná daň je mezi poplatníky rozdělena ve stejném poměru, v jakém je rozděleno dědictví.

Pro účely stanovení dědické daně jsou dědici rozděleni do dvou skupin. Do první skupiny se řadí vdova či vdovec, resp. manžel(ka) či partner(ka) (pokud sdíleli společnou domácnost a měli společné potomky, také bývalí manželé) dále děti nebo jiné osoby v příbuzenské linii. Adoptivní rodiče a děti platí daň ve stejné výši jako biologičtí rodiče a děti. Ve druhé skupině jsou pak ostatní dědicí osoby.

Předmětem darovací daně je majetek získaný darem a poplatníkem se stává nabyvatel majetku. **Základem daně** je cena darovaného majetku, pokud tato hodnota činí minimálně 5 000 EUR. Povinnost platit daň vzniká také v případě, kdy obdržíme více jednotlivých darů od jednoho dárce v časovém horizontu tří let a jejich souhrnná hodnota přesahuje 5 000 EUR.

Je možné uplatnit jednorázový odpočet na dani ve výši 5 000 EUR. Sazba daně se určuje dle příbuzenského vztahu mezi dárce a nabyvatelem. (Ministry of Finance) (PwC) (Široký, 2018) (VeroSkatt)

5.2 Nepřímé daně

V této kapitole jsou uvedeny některé z nepřímých daní ve Finsku, jak už bylo řečeno v přechozích kapitolách, nepřímé daně v Evropské Unii podléhají harmonizaci, jejich fungování je proto stejné jako v České republice a ostatních členských státech.

5.2.1 Daň z přidané hodnoty

Předmětem daně je prodej a nákup zboží a služeb ve Finsku, dovoz zboží do země a pořízení zboží či služeb z jiného členského státu EU.

Úprava legislativy daně z přidané hodnoty (arvonlisävero) se ve Finsku podobá legislativě jiných členských zemí EU. Směrnice Rady 2006/112/ES umožňuje aplikaci nulové sazby a dvou snížených sazeb DPH, Finsko obou těchto možností využívá. Rozlišujeme základní sazbu ve výši 24 % (od roku 2013) a dvě snížené sazby, které jsou stanoveny na 10 % a 14 %. V současné době má Finsko pátou nejvyšší základní sazbu DPH v EU. První snížená sazba 10 % se aplikuje na farmaceutické výrobky, knihy, vstupné na kulturní a sportovní představení, veřejnou přepravu cestujících a hotelové služby. Druhá sazba ve výši 14 % se využívá u základních potravin, pitné vody, řezaných květin, krmení pro zvířata a restauračních služeb apod. Nulová sazba se uplatňuje například na export, dále na publikace neziskových organizací, zdanění zlatých mincí, slitků atd. (Expat Finland) (Ministry of finance) (PwC) (Široký, 2018)

Podobně jako v České republice mají společnosti povinnost registrovat se jako plátcí DPH při překročení určitého obrátu, v současné době je tato hranice nastavena na částku 10 000 EUR za 12 po sobě jdoucích měsíců. Pokud společnost tohoto obrátu nedosáhne, má stále možnost dobrovolně požádat o zápis do registru DPH. V případě, že určitá společnost přijímá a uskutečňuje pouze ta zdanitelná plnění, která jsou osvobozena od daně, nemůže být registrována jako plátec. Osvobozena je například zdravotní péče, některé další zdravotnické a sociální služby, prodej nebo pronájem nemovitého majetku, finanční a bankovní služby, pojištění a vzdělávání. Když společnost za účetní období dvanácti měsíců nedosáhne prodeju

v hodnotě alespoň 30 00 EUR, může požádat o prominutí platby daně z přidané hodnoty. (Santander Trade) (VeroSkatt)

5.2.2 Spotřební daně

Obecné postupy pro toto zdanění jsou ve Finsku upraveny v zákoně o spotřebních daních. Každá spotřební daň nebo každá skupina je podrobně rozvedena ve svém vlastním zákoně. Daňová správa je odpovědná za výběr těchto daní.

Předmětem daně je spotřeba výrobků vyráběných ve Finsku a výrobků do Finska importovaných z EU, stejně tak jako z třetích zemí.

Specifické spotřební daně, které jsou v souladu s EU, jsou uvaleny na tabákové výrobky, kapalná paliva, alkohol, elektřinu a některá další paliva. Kromě těchto harmonizovaných daní se ve Finsku navíc také vybírají národní spotřební daně z:

- nealkoholických nápojů (sycené limonády, např. cola), cukrovinek a zmrzliny,
- nápojových obalů,
- ropných odpadů z mazacích olejů a jiných mazacích přípravků,
- ropy přepravované do Finska,
- odpadu na skládkách,
- elektřiny, uhlí, zemního plynu a kapalných paliv,
- určitých motorových vozidel.

Tyto spotřební daně jsou převážně vybírány za účelem zvýšení příjmů státního rozpočtu. Cílem některých daní je také ochrana životního prostředí. Kombinace spotřebních a ekologických daní je klíčová pro boj se změnou životního prostředí. Například daň z nápojových obalů donutila lidi používat recyklovatelné obaly a daň z odpadu účinně snížila množství odpadu, který na skládkách skončí. Stejně jako v ostatních zemích je zde jasně patrný trend snižování daní z příjmů a současného zvyšování spotřebních daní. (Ministry of Finance) (PwC) (Santander Trade)

6 Daň z příjmů fyzických osob ve Finsku

Ve Finsku je daň z příjmů fyzických osob upravena v zákoně č. 1535/1992 (Tuloverolaki). Jak již bylo zmíněno výše, **poplatníky daně** jsou fyzické osoby, které mají ve Finsku trvalé bydliště, nebo se zde zdržují více než 6 měsíců, tedy rezidenti.

Osoby zdržující se zde kratší dobu, tedy nerezidenti, taktéž podléhají dani z příjmů, pouze za jiných podmínek. Mají povinnost danit jen příjmy plynoucí z ekonomické činnosti na území Finska, je vybírána tzv. **daň u zdroje** (lähdevero). Pokud v daňových smlouvách s ostatními zeměmi nejsou stanoveny nižší sazby, odvádí se daň ve výši 35 % z pracovních příjmů a 30 % z kapitálových příjmů jako jsou dividendy a úroky. Jestliže kapitálové příjmy převyšují 30 000 EUR, je sazba zvýšena na 34 %. Pro odměny sportovců, atletů a vystupujících umělců je zavedena sazba 15 %. Standartně se odvádí 510 EUR měsíčně nebo v situaci, kdy jsou příjmy jinak časově rozděleny, se uplatňuje odpočet ve výši 17 EUR denně.

Konkrétní poplatníci mají právo požádat, aby místo odvodu fixní daně u zdroje byli daněni progresivně stejně jako rezidenti, k tomu je potřeba pouze vyplnění příslušného formuláře. Tato možnost se vztahuje na poplatníky, kteří jsou držiteli povolení k pobytu ve Finsku se statutem výzkumného pracovníka nebo žijí v Evropském hospodářském prostoru (EHP) nebo v zemi, se kterou Finsko uzavřelo dohodu o provádění, pomoci a výměně informací v záležitostech daní.

Obecně platí, že nerezidenti podléhající dani u zdroje nemají ve Finsku žádné vykazovací závazky, protože účetní jednotka, která vyplácí jejich důchody se stará o srážku daně a její odvod státu, stejně tak jako o vykazání jednotlivých údajů souvisejících s daní. Nerezident má pouze povinnost zařídit si daňovou kartu typu daň u zdroje. (Business Info, 2018) (Info Finland) (Nordisk eTax) (PwC) (UEF)

6.1 Příjmy podléhající dani z příjmů

Ve Finsku se daň z příjmů fyzických osob skládá ze dvou částí. První částí je tzv. **národní daň** a druhou částí je pak **komunální daň**. Finsko používá duální systém, který příjmy podléhající dani dělí do dvou kategorií:

- příjmy z kapitálu,
- pracovní příjmy.

Příjem z kapitálu je zatížen jen národní daní z příjmů, kdežto pracovní příjem podléhá národní dani, u které se uplatňují progresivní sazby, stejně tak i municipální dani, církevní dani, dani z veřejnoprávního vysílání a příspěvkům na sociální pojištění. V situaci, kdy příjmy poplatníka nedosahují více než 17 600 EUR, není povinen odvádět národní daň. Neexistuje zde možnost společného zdanění, každý jedinec je daněn individuálně.

Příjem z kapitálu zahrnuje:

- výnosy z kapitálových investic, hlavně dividend,
- úroky z akcií,
- podíly na kapitálových společnostech,
- kapitálové zisky,
- příjmy z pronájmu,
- příjmy z podnikání,
- příjmy ze zemědělství,
- příjmy z životního a penzijního pojištění.

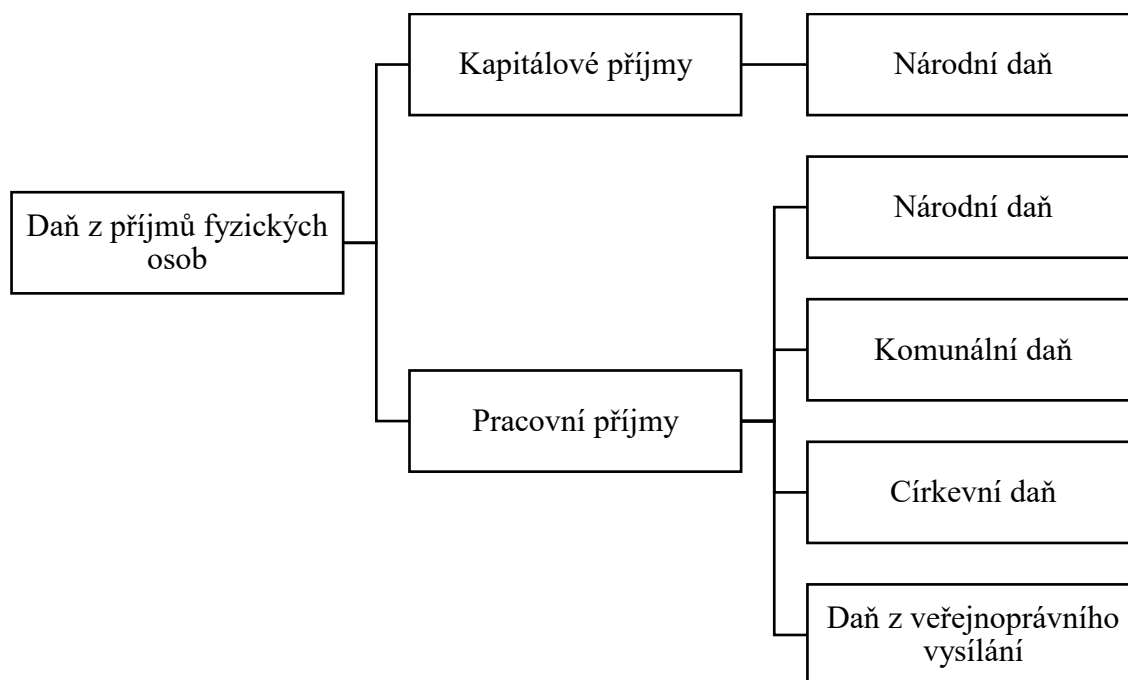
Oproti tomu **pracovní příjem** je definován jako všechny ostatní příjmy kromě příjmu z kapitálu, obsahuje například:

- platy a mzdy,
- prémie a bonusy za práci,
- penze,
- část příjmů z podnikání,
- část příjmů ze zemědělství,
- jiné sociální dávky.

Ve Finsku dani podléhá skoro vše, výjimek je jen velmi malé množství. Mezi **osvobozené příjmy** můžeme zařadit např. výživné, přídatky na děti či různá státní stipendia, náhrady cestovních výdajů. Dani nepodléhá ani prodej domu či bytu, který poplatník či jeho rodina využívali jako trvalé bydliště po dobu nejméně dvou let. (Deloitte) (KPMG) (Ministry of Finance) (Nerudová, 2014) (PwC) (Široký, 2018)

Na Obr. 6.1 jsou znázorněny jednotlivé daně, kterým příjmy fyzických osob podléhají.

Obr. 6.1 Schéma daní z příjmů FO

Zdroj: vlastní zpracování

6.2 Příspěvky na sociální zabezpečení

Kromě daně z příjmů podléhá poplatník také příspěvkům na sociální zabezpečení. Tyto příspěvky odvádí zaměstnavatel pojišťovnám a poplatníkovi je strhává společně s daní rovnou z důchodu. Finsko využívá jeden z nejvyspělejších a nejkompexnějších systémů sociálního zabezpečení na světě. Jádrem systému je sociální pojištění (např. důchody, nemocenské dávky a dávky v nezaměstnanosti), sociální zabezpečení (např. pomoc v rodině, služby péče o děti, služby pro osoby se zdravotním pojištěním) a obsáhlý zdravotní systém. Finské sociální zabezpečení se dělí na zabezpečení založené na rezidenci, které je financováno z vybraných daní a spravuje ho finská instituce sociálního pojištění Kela a na zabezpečení založené na příjmech souvisejících se zaměstnáním, které je financováno z příspěvků soukromým pojišťovnám a penzijním fondům a spravuje ho finské centrum pro důchody. Způsobilost pro většinu služeb a benefitů sociálního zabezpečení se zakládá na rezidenci, výhody uplatňují pouze poplatníci žijící ve Finsku. (Expatriate Finland)

Na úrovni firem jsou **zaměstnavatelé** povinni přispívat zaměstnancům na zdravotní pojištění (0,77 %), důchodové pojištění (průměrně 17,75 %), pojištění pro případ nezaměstnanosti (0,5 % z prvních 2 086 500 EUR a 2,05 % z částky tuto hranici přesahující) a příspěvek na úrazové pojištění (ve výši 0,1 % - 7,0 % dle typu vykonávané práce).

Zaměstnavatel většinou také přispívá částkou v hodnotě 0,07 % ze mzdy na skupinové životní pojištění zaměstnance.

Zaměstnanci odvádí denní příspěvek na zdravotní pojištění ve výši 1,54 % (pokud mají příjmy vyšší než 14 282 EUR), příspěvek na pojištění v nezaměstnanosti ve výši 1,5 % z mezd a platů. Zaměstnanci s příjmy ze závislé činnosti musí také platit důchodové pojištění ve výši 6,75 % (sazba platí pro poplatníky ve věku pod 53 let nebo nad 62 let, pokud se věk zaměstnance pohybuje v rozmezí od 53 do 62 let, sazba činí 8,25 %). Tyto platby jsou kromě platby na zdravotní pojištění daňově odčitatelné.

Osoba samostatně výdělečně činná podléhá odvodům ve výši 1,77 % na zdravotní pojištění a má taky povinnost platit příspěvky na penzijní pojištění do soukromých fondů. (Elo) (KPMG) (Široký, 2018) (VeroSkatt)

Pro přehlednost byla sestavena Tab. 6.1, ve které jsou uvedeny základní uplatňované odvody na sociální zabezpečení.

Tab. 6.1 Přehled plateb sociálního zabezpečení Finsko 2019

Druh pojištění	Placeno zaměstnavatelem (%)	Placeno zaměstnancem (%)
Důchodové pojištění	17,75	6,75/8,25
Pojištění v nezaměstnanosti	0,50/2,05	1,50
Úrazové pojištění	0,10-7,00	Neplatí
Skupinové životní pojištění	0,07	Neplatí
Zdravotní pojištění (denní)	0,77	1,54

Zdroj: vlastní zpracování

6.3 Sazba daně

Ve Finsku osobní příjmy fyzických osob podléhají progresivnímu zdanění, jinak řečeno, čím vyšší příjem poplatník generuje, tím vyššímu zdanění bude jeho příjem podroben.

Příjmy z kapitálu – jestliže tyto příjmy dosahující nejvýše 30 000 EUR podléhají dani ve výši 30 %, pokud poplatníkovi plynou příjmy vyšší než tato částka, zavádí se sazba 34 % na příjem převyšující 30 000 EUR. (KPMG) (Ministry of Finance)

Pracovní příjmy národní daň – sazba národní daně z pracovních příjmů jsou rozděleny do čtyř pásem, která jsou zavedena na základě poplatníkova zdanitelného příjmu. Nejvyšší

sazba daně je ve Finsku 31,25 % pro osoby s příjmy vyššími než 76 100 EUR. Přehled sazeb pro rok 2019 je zobrazen v Tab. 6.2. Jak bylo už bylo zmíněno výše, pracovní příjmy podléhají také komunální dani.

Tab. 6.2 Sazby národní daně z pracovních příjmů 2019

Základ daně (EUR)	Daň z dolní meze (EUR)	Sazba daně z částky přesahující dolní mez (%)
17 600 – 26 400	8,00	6,00
26 400 – 43 500	536,00	17,25
43 500 – 76 100	3 485,75	21,25
76 100+	10 413,25	31,25

Zdroj: Nordisk eTax - <https://www.nordisketax.net/main.asp?url=files/suo/eng/i07.asp>

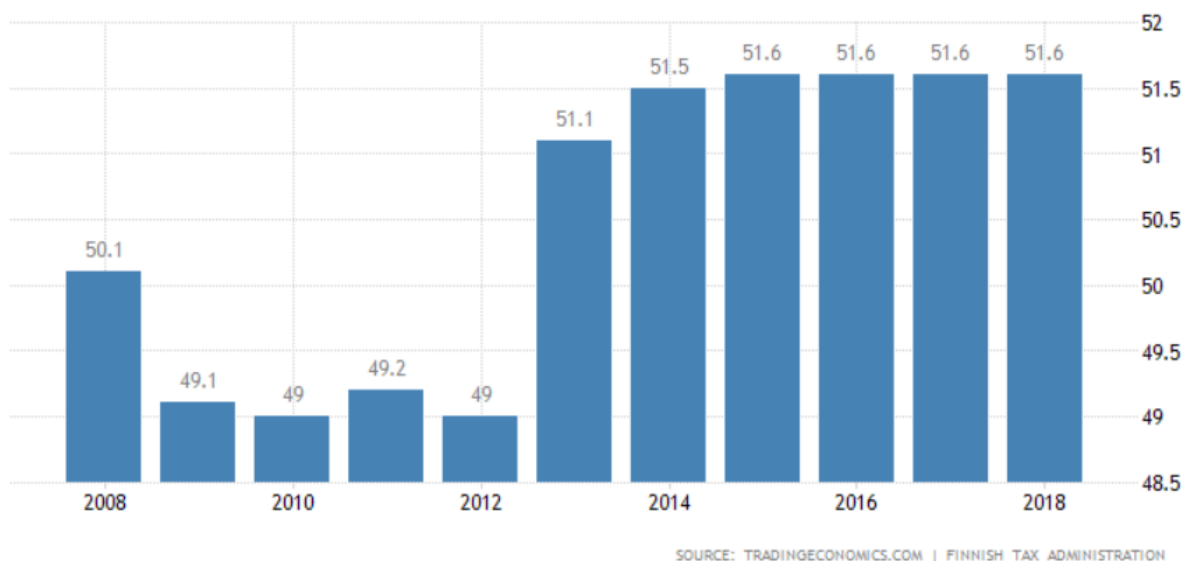
Pracovní příjmy komunální daň – každá municipalita ve Finsku má svou vlastní určenou sazbu daně z příjmů, která se pohybuje v rozmezí 16,50 % - 22, 50 % (průměr činí 19,17 %), v závislosti na tom, o jakou municipalitu se jedná. Sazby daní jsou jednotlivými municipalitami vydávány každý rok.

Církevní daň – tuto daň jsou povinni odvádět poplatníci, kteří jsou členy evangelicko-luteránské či finské pravoslavné církve. Daň se platí ve výši mezi 1 % - 2,2 % z pracovních příjmů podléhajících komunální dani, každá farnost si sazbu určuje sama. (Ministry of Finance)

Daň z veřejnoprávního vysílání – byla zavedena v roce 2013 a nahradila několik menších daní a poplatků. Sazba daně činí 2,5 % z části ročních příjmů převyšujících 14 000 EUR. Maximálně může být vyměřena daň v hodnotě 163 EUR. Poplatník daň neplatí v situaci, že jeho příjmy jsou nižší než uvedená hranice, je mu méně než 18 let, anebo žije na autonomním souostroví Alandy. (Ministry of finance) (PwC)

Na grafu 6.1 můžeme pozorovat vývoj sazby daně z příjmů fyzických osob v časovém období mezi lety 2008 až 2018.

Graf 6.1 Vývoj sazby daně z příjmů FO – Finsko

Zdroj: Trading Economics - <https://tradingeconomics.com/finland/personal-income-tax-rate>

6.4 Slevy a položky snižující základ daně

V této kapitole budou popsány některé položky, které je možno odečíst od základu daně, případně srážky z už vypočtené daně a slevy (vähennys).

Jakékoliv srážky může poplatník nahlásit při zařizování nové Daňové karty na začátku kalendářního roku (téma Daňové karty bude více specifikováno v kapitole 6.6. Správa daně). V této situaci budou srážky zohledněny již při výpočtu daňové povinnosti. Dále může poplatník uplatnit nárok na odpočet daně také zpětně pomocí daňové přiznání, v tom případě mu budou odpočty vyplaceny jako vratka z daní.

Základ daně je vypočten tak, že se od hrubých příjmů jednotlivých poplatníků odečtou všechny náklady na zajištění a udržení příjmů a odpočty, které jsou jim umožněny. Položky snižující základ daně je nutné rozdělovat dle typu příjmu a úrovně daně, které tento příjem podléhá. Samotná aplikace jednotlivých odpočtů je poměrně náročná, položky jsou vzájemně podmíněny, některé se vylučují, eventuálně se mohou procentuálně krátit. Od kapitálových příjmů se odečítají náklady na zajištění a udržení příjmů, u pracovních příjmů se kromě těchto výdajů odečítají mnohé další odpočty a slevy na dani. Na náklady spojeny s osvobozenými příjmy není povolen žádný odpočet.

Finská daňová správa velké množství odpočtů sama automaticky aplikuje při výpočtu daně z příjmů fyzických osob, na některé odečty musí poplatník sám uplatnit nárok, jinak nebudou brány v potaz.

Všechny následující odpočty jsou uváděny v roční výši z důvodu, že ve Finsku nelze odpočty provádět měsíčně, pouze ročně v daňovém přiznání.

Odpočty týkající se pouze kapitálových příjmů zahrnují:

- výdaje na zajištění a udržení příjmů,
- úvěry z úroku na nákup nemovitosti pro své vlastní bytové potřeby nebo nemovitostí a majetku, která se používá k získání příjmů,
- kapitálové ztráty,
- vzniklá ztráta, která lze odečíst maximálně po pět následujících zdaňovacích období.

Odpočty vztahující se jen na pracovní příjmy obsahují:

- standartní odpočet na příjmy ze závislé činnosti 750 EUR,
- náklady na tvorbu příjmů jako jsou vlastní nástroje nutné k práci, odborná literatura nebo náklady na pracovní prostor, jestliže dosahují 750 EUR,
- výdaje na dojíždění z bydliště do zaměstnání za předpokladu použití nejlevnějších dopravních prostředků (veřejná doprava, vlaky, dálkové autobusy apod.) v maximální výši 7 000 EUR, výdaje musí být nejméně 750 EUR,
- povinné příspěvky na pojištění v nezaměstnanosti,
- povinné příspěvky na důchodové pojištění,
- dobrovolné příspěvky na důchodové pojištění,
- úroky z hypotečního úvěru a úvěru na studia,
- ubytovací náklady druhého domova potřebného pro dvě (nebo více) trvalých pracovišť, maximálně je možné odečíst 450 EUR měsíčně, ale odečet nesmí přesahovat výši nájmu,
- náklady na vytvoření home office,
- peněžní dary univerzitám za účelem rozvoje vědy a umění ve výši minimálně 850 EUR a maximálně 500 000 EUR,
- odpočet 1 400 EUR v případě, že je poplatník neschopen pracovat a platit daň např. kvůli nemoci či úrazu, nezaměstnanosti,

- daňové úlevy na výdaje domácností (úklid, péče o dítě, renovace obydlí, instalace IT vybavení, pokud dosáhly alespoň 100 EUR, maximální odečet na osobu činí 2 400 EUR, odečítá se 50 % z nákladů,
- poplatky za členství v odborových organizacích,
- 30 % z nákladů studentské půjčky převyšující 2 500 EUR,
- základní odpočet z příjmů podléhajícím místnímu zdanění ve výši 51 %, pokud se příjmy pohybují v rozmezí 2 500 EUR – 7 230 EUR, část příjmů vyšších než 7 230 EUR podléhá sazbě 28 %. V případě příjmu vyššího než 14 000 EUR je odpočet snížen o 4,5 % z převyšující hodnoty. Při příjmech vyšších než 93 333 EUR nárok na tento odečet zcela zaniká, maximálně lze odečíst 3 750 EUR.
- odpočet na poplatníka s nízkými příjmy, pokud příjmy přesahují 3 305 EUR i po uplatnění všech odpočtů tak sazba činí 18 % z přesahující částky, maximálně lze odečíst 3 305 EUR, pokud poplatníkovy příjmy nejsou vyšší než 21 700 EUR.

Na standardní odpočet 750 EUR má nárok každý finský daňový poplatník, pokud ale poplatník chce uplatnit náklady na tvorbu příjmů, může odečíst pouze hodnotu výdajů, které převyšují částku 750 EUR.

Ve Finsku se také uplatňují **slevy na dani**, které se vztahují k národní dani:

- sleva na zdravotní postižení 115 EUR na národní úrovni a 440 EUR na komunální úrovni,
- sleva ve výši 1/8 ze zaplaceného výživného na dítě do 18 let, maximálně 80 EUR,
- sleva na nezletilé dítě 50 nebo 100 EUR,
- základní sleva na poplatníka 12,2 % z pracovních příjmů, které přesahují 2 500 EUR, maximálně lze odečíst 1 630 EUR, pokud příjmy převyšují hodnotu 33 000 EUR, sníží se sleva o 1,71 %.

Sleva na dítě je ve Finsku poměrně nová, byla zavedena v roce 2015. Pokud žije dítě v úplné rodině, tedy ve společné domácnosti s oběma rodiči, každý z rodičů má právo uplatnit slevu ve výši 50 EUR, jestliže je poplatník samoživitel(ka), má nárok na uplatnění slevy ve výši 100 EUR, maximálně však na čtyři děti.

Odečíst nelze náklady na běžné náklady na poplatníkovu rodinu, nájemné za byt, běžné výdaje na oblečení, náklady na volnočasové aktivity, pořizovací náklady na spotřební elektroniku (mobilní telefon, fotoaparáty, televizory), předplatné novin a časopisů, náklady na zdravotní péči, náklady na fyzické cvičení (posilovny, bazény apod.), i když někteří

zaměstnavatelé požadují mimořádnou kondici. (VeroSkatt) (PwC) (Santander Trade) (KPMG) (Nerudová, 2014)

6.5 Správa daně

Zdaňovacím obdobím u daně z příjmů fyzických osob je kalendářní rok. Jedním ze zásadních rozdílů v porovnání s Českou republikou je, že i přes systémovou náročnost zpracování daňového přiznání je jeho administrativní složitost pro poplatníky výrazně nižší. Poplatník v zásadě nemá povinnost sám podávat daňové přiznání, správce daně sám daňové přiznání vyplní na základě údajů poskytnutých poplatníkem a dalšími relevantními subjekty a poplatníkovi jej zašle poštou v březnu nebo dubnu. Pokud údaje nejsou správné nebo něco chybí, má poplatník povinnost údaje opravit, případně doplnit pomocí online služby MyTax (do ní se poplatník registruje pomocí internet bankingu či mobilního certifikátu) a daňové přiznání nejpozději do 7. května nebo 14. května (datum je specifikováno na daňovém přiznání) po skončení zdaňovacího období odeslat příslušným finančním autoritám a podat jim tak informace o svých příjmech. V případě, že tak neučiní, bude tento výpočet daně považován za schválený a konečný. Jestliže úpravy učiní, v září nebo v říjnu mu Daňová správa zašle nové rozhodnutí o případném přeplatku nebo nedoplatku na dani z příjmů fyzických osob. Vzniklé přeplatky na dani z příjmů jsou zasílány rovnou na bankovní účet, ať už finský nebo zahraniční. Když vznikne nedoplatek, Daňová správa společně s rozhodnutím zasílá i údaje pro platbu jako hodnotu nedoplatku, číslo účtu, splatnost a variabilní symbol. Po určité době také vznikají úroky z daně. Poplatník je také povinen platit zálohy na daň z příjmů, ty se zjišťují z předchozí známé daňové povinnosti a platí se dvakrát až dvanáctkrát ročně. Poté dojde k zápočtu záloh s daňovou povinností poplatníka. (Šíroký, 2018) (Nerudová, 2014)

Zaměstnavatel strhává daně poplatníkovi rovnou z platu, za tímto účelem zaměstnavatel potřebuje poplatníkovu **daňovou kartu** (verokortt), tu musí mít každý, kdo generuje příjmy ve Finsku a pokud ji nemá, je mu strhávána daň ve výši 60 % z příjmů. Na této kartě jsou údaje nezbytné pro výpočet daně jako například odhad celkových ročních příjmů nebo odpočty, které poplatník bude uplatňovat. Po skončení každého zdaňovacího období Daňová správa vypočítá, zda byla z příjmů odvedena dostatečně vysoká daň. Poplatník by měl kontrolovat a uschovávat své výplatní listiny, aby se ujistil, že zaměstnavatel za něj opravdu daně státu odvádí. Zaměstnavatel kromě daně odvádí také příspěvky na sociální zabezpečení. (Info Finland)

6.6 Komentář

Jak už bylo zmíněno v předchozích kapitolách, ve Finsku je aplikován duální systém, který dělí příjmy na kapitálové příjmy a pracovní příjmy. Výhoda tohoto systému je ta, že jedna kategorie je podrobně rozepsána, konkrétně kategorie kapitálových příjmů a druhá kategorie představuje všechno ostatní. Oproti tomu v České republice jsou příjmy rozděleny do pěti kategorií.

I přesto že je daňový systém Finska považován za poměrně složitý, samotná klasifikace příjmů a následné určení výše daně je vcelku přehledné a jasné.

Slevy a odpočty na daních by taktéž mohly posloužit jako inspirace pro daňový systém České republiky, například slevy na různé výdaje domácností počítají s tím, že na práce domácnost někoho najme, ten jim za drobné opravy, úklid apod. vystaví účtenku na základě které je možné slevy a odpočty uplatnit. Tyto slevy jsou motivovány snahou o potlačení šedé ekonomiky.

7 Komparace daně z příjmů fyzických osob

Pro účely této práce byly případové studie rozděleny do tří částí. V první části je provedena komparace výpočtu daně z příjmů fyzických osob na základě statistických hodnot v České republice i ve Finsku. V druhé části jsou porovnány fiktivní modelové situace, případy se týkají zdanění příjmů běžných rodin a zdanění samostatně výdělečných osob, které dosahují nadstandartních příjmů. V poslední části se řeší komparace daně na základě rezidentury v obou zemích. U každého modelového případu je spočtena výše daňového zatížení stanovena jako poměr daně k celkovým příjmům. Kromě samotné daně výpočty také pracují s následujícími odvody na sociální a zdravotní pojištění.

Česká republika:

- odvody placené zaměstnavatelem v celkové hodnotě 34 % z hrubé mzdy poplatníka, zaměstnavatel hradí 25 % z hrubé mzdy na sociální pojištění a zbylých 9 % na zdravotní pojištění,
- odvody placené zaměstnancem v celkové hodnotě 11 % z hrubé mzdy poplatníka, zaměstnanec platí 6,5 % na sociální pojištění a 4,5 % na zdravotní pojištění,
- odvody OSVČ na zdravotní pojištění v hodnotě 13,5 % a na sociální pojištění v hodnotě 31,5 %. (KPMG)

Finsko:

- odvody na důchodové pojištění, které platí zaměstnanec do 53 let věku ve výši 6,75 %, zaměstnanec nad 53 let odvádí 8,25 %,
- odvody na pojištění v nezaměstnanosti, na které odvádí zaměstnanec 1,5 %
- denní příspěvek na zdravotní pojištění 1,54 %. Minimální vyměřovací základ je 14 282 EUR. (Ministry of social affairs and health)

7.1 Komparace statistických hodnot

V této části bude porovnán výpočet daně z příjmů fyzických osob na základě statistických hodnot jako je minimální mzda a průměrná mzda v obou zemích. Fiktivní poplatníci budou pro účely tohoto srovnání uplatňovat jen ty odpočty, které jim plynou automaticky a nemusí na ně vznášet nárok a budou také odvedeny příspěvky na sociální zabezpečení.

7.1.1 Komparace zdanění minimální mzdy

V České republice je na základě nařízení vlády č. 273/2018 Sb. o minimální mzdě ustanoveno, že základní sazba minimální mzdy účinná od 1. ledna 2019 je ve výši 13 350 Kč za měsíc, resp. 79,80 Kč za hodinu při standardní týdenní pracovní době 40 hodin. Oproti tomu Finsko společně s Rakouskem, Dánskem, Itálií a Švédskem jako jediné země v EU negarantují minimální mzdy. Nicméně ve Finsku jsou minimální sazby upraveny v kolektivních dohodách se zaměstnavateli pro jednotlivá odvětví, kterým podléhají téměř všichni pracovníci. Pro tuto část práce bude ve výpočtech týkajících se Finska použita částka 1 160 EUR, která zhruba odpovídá minimální mzdě. (MPSV) (Wikipedia) (Trading Economics)

V Tab. 7.1 je rozebrán výpočet daně z příjmů fyzických osob na základě minimální mzdy České republiky s uplatněním základní slevy na poplatníka.

Tab. 7.1 Zdanění minimální mzdy ČR

Minimální mzda Česká republika			
č.	Text	Částka (CZK)	Vysvětlivky
Vyměřovací základ			
1	Hrubá mzda poplatníka	13 350	
2	Roční hrubá mzda poplatníka	160 200	ř. 1 x 12 měsíců
3	Sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem	54 468	ř. 2 x 0,34
4	Základ daně	214 600	ř. 2 + ř. 3 zaokrouhleno na celé stovky dolů
Odvody zaměstnance			
5	Sociální pojištění	10 413	ř. 2 x 0,065
6	Zdravotní pojištění	7 209	ř. 2 x 0,045
Daňová povinnost			
7	Daň	32 190	ř. 4 x 0,15
Slevy na dani a zvýhodnění			
8	Základní sleva na poplatníka	24 840	
9	Konečná daň	7 350	ř. 7 – ř. 8

Zdroj: vlastní zpracování

Tento výpočet naznačuje princip zjišťování daně z příjmu, schéma bylo uvedeno také v kapitole 4.5. Z hrubé mzdy poplatníka je vypočtena tzv. superhrubá mzda, nejjednodušší výpočet je hrubá mzda x 1,34 (tedy 34 %, které odvádí zaměstnavatel na zdravotní a sociální pojištění). Superhrubá mzda byla v naší zemi zavedena v roce 2007 a je evropskou raritou, reálně zaměstnanec sice zaplatí 15 %, ale tato metodika základ daně navýší natolik, že výsledná daň je stejná jako kdyby poplatník hradil 20,1 % ze své hrubé mzdy. Superhrubá mzda slouží jako daňový základ, od kterého se odvíjí další výpočty. V České republice z titulu základní slevy na poplatníka nevzniká daňový bonus, sleva lze uplatnit pouze do výše daňové povinnosti, v podstatě tedy nemůžeme slevu čerpat do minusových hodnot. Poplatník má nárok na tento základní odpočet v plné výši i v případě, že pracoval pouze část roku. Daňový bonus vzniká jen v případě uplatnění zvýhodnění na vyživované dítě žijící poplatníkem v jedné domácnosti. V minulosti poplatníci generující minimální mzdu dosahovali nulové daně prostřednictvím základní slevy na daňového poplatníka, avšak minimální mzda se zvyšuje, zatímco sleva zůstává stejná, v roce 2019 již samotná sleva na poplatníka není dostačující, pokud poplatník jiné slevy neuplatní, vznikne mu daňová povinnost. Daňové zatížení činí **4,59 %** z celkových příjmů.

V Tab. 7.2 je proveden výpočet daně z příjmů fyzických osob ve Finsku s uplatněním základních odpočtů, které se odečítají automaticky a poplatník na ně nemusí vznášet nárok. Pro přepočet byl využit kurz k 2.lednu 2019, který je 25,75 CZK/EUR, výpočty jsou zaokrouhleny matematicky na celá čísla. Pro potřeby komunálního zdanění je v celé práci využita průměrná sazba ve výši 19,17 %.

Tab. 7.2 Zdanění minimální mzdy Finsko

Minimální mzda Finsko				
č.	Text	Částka (EUR)	Částka (CZK)	Vysvětlivky
Vyměřovací základ				
1	Hrubá mzda poplatníka	1 160	29 870	
2	Roční hrubá mzda poplatníka	13 920	358 440	ř. 1 x 12 měsíců
Odvody				
3	Důchodové pojištění zaměstnanec	0	0	
4	Pojištění v nezaměstnanosti	0	0	
5	Denní platba zdravotního pojištění	0	0	

Položky snižující základ daně				
6	Standartní odpočet na příjmy ze závislé činnosti	750	19 313	
7	Důchodové pojištění zaměstnanec	0	0	
8	Pojištění v nezaměstnanosti	0	0	
9	Denní platba zdravotního pojištění	0	0	
10	Základní odpočet z příjmů podléhajících komunální dani	1 873	48 230	(ř. 2–7230) x 0,28 max. 3 750 EUR
11	Odpočet na poplatníka s nízkými příjmy	1 439	37 054	(ř. 2–ř. 6–ř. 10-3 305) x 0,18
Národní daň				
12	Základ daně	0	0	
13	Daň	0	0	<17 600 EUR
14	Základní sleva na poplatníka	1 393	35 870	(ř. 2–2500) x 0,122
15	Národní daň celkem	0	0	
Komunální daň				
16	Základ daně	9 858	253 844	ř.2 – ř.6 – ř. 10 – ř. 11
17	Daň	1 890	48 668	ř. 16 x 0,1917
18	Základní sleva na poplatníka	1 393	41 973	= ř. 14
19	Komunální daň celkem	497	12 798	ř. 17– ř. 18
20	Konečná daň	497	12 798	ř. 15 + ř. 19

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výpočtu zdanění minimální mzdy ve Finsku je u poplatníků na první pohled jasná absence odvodů na sociální zabezpečení. Důvod je ten, že ve Finsku je v roce 2019 minimální vyměřovací základ pro odvody 14 232 EUR a pokud poplatník takových příjmů nedosahuje, není povinen odvody platit. Vzhledem k nízkému příjmu také na poplatníka není uvalena národní daň, pro tu je minimální příjem stanoven na 17 600 EUR, jinak je sazba nulová. Kromě prominutí odvodů na sociální zabezpečení (odvody jsou zároveň položkami snižujícími základ daně) umožňuje finská daňová legislativa odpočet položky pro poplatníky, kteří mají nízké příjmy. Specifika odečtů byla rozebrána v kapitole 6.4. Odečítá se také standartní odpočet 750 EUR. Základní sleva na poplatníka nemohla být uplatněna na úrovni národní daně, byla proto přenesena na komunální úrok. Daňová zátěž na minimální mzdu ve Finsku činí **3,57 %**.

V Tab. 7.3 je pro srovnání vypočtena čistá daňová zátěž a také daňová zátěž obsahující pojistné. V případě zdanění minimální mzdy je patrná vyšší zátěž na české poplatníky než na jejich finské protějšky. Je zde také viditelný vliv příspěvků na sociální zabezpečení na daňové zatížení v České republice, jak už bylo zmíněno předtím, ve Finsku se z nízkých příjmů nic neodvádí a zatížení je tedy u obou použitých ukazatelů stejné.

Tab. 7.3 Komparace daňové zátěže minimální mzdy

	Česká republika	Finsko
Čistá daňová zátěž	$\frac{7\,350}{160\,200} = 4,59 \%$	$\frac{497}{13\,920} = 3,57 \%$
Daňová zátěž včetně pojistného	$\frac{7\,350 + 10\,413 + 7\,209}{160\,200} = 15,59 \%$	$\frac{497}{13\,920} = 3,57 \%$

Zdroj: vlastní zpracování

7.1.2 Komparace zdanění průměrné mzdy

K výpočtům tohoto zdanění byly využity průměrné mzdy za 4. čtvrtletí 2018. Výše mezd v České republice a Finsku se prakticky nedá srovnat, pokud se uvažuje pouze o jejich finanční hodnotě, proto se v této práci porovnává především výše daňového zatížení na příjem poplatníka. V modelových příkladech se opět počítá s odvody na sociální zabezpečení a se základními položkami snižujícími základ daně v roční výši.

V Tab. 7.4 je proveden výpočet zdanění měsíční průměrné mzdy ve výši 33 840 CZK v České republice na základě dat ČSÚ. (ČSÚ)

Tab. 7.4 Zdanění průměrné mzdy ČR

Průměrná mzda Česká republika			
č.	Text	Částka (CZK)	Vysvětlivky
Vyměřovací základ			
1	Hrubá mzda poplatníka	33 840	
2	Roční hrubá mzda poplatníka	406 080	ř. 1 x 12 měsíců
3	Sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem	138 067	ř. 2 x 0,34
4	Základ daně	544 100	ř. 2 + ř. 3 zaokrouhleno na celé stovky dolů

Odvody zaměstnance			
5	Sociální pojištění	26 395	ř. 2 x 0,065
6	Zdravotní pojištění	18 274	ř. 2 x 0,045
Daňová povinnost			
7	Daň	81 615	ř. 4 x 0,15
Slevy na dani a zvýhodnění			
8	Základní sleva na poplatníka	24 840	
9	Konečná daň	56 775	ř. 7 – ř. 8

Zdroj: vlastní zpracování

Způsob výpočtu se oproti zdanění minimální mzdy nijak nezměnil z důvodu, že u nás odvody ani odpočty nepodléhají minimálním limitům pro odečet jako je tomu ve Finsku, kde se při nízkých příjmech odvody neplatí a jsou tam zavedeny speciální odvody pro poplatníky s nízkými příjmy. Daňové zatížení je **13,98 %**, oproti zdanění minimální mzdy se zvýšilo, protože při vyšších příjmech základní sleva na poplatníka nemá kapacitu na vynulování daňové povinnosti.

V Tab. 7.5 je zdaňována průměrná mzda ve Finsku, která činí 3 480 EUR měsíčně na základě dat Trading Economics u poplatníka do 53 let. Průměrná mzda v tomto státě na rozdíl od České republiky nekolísá, ale stále roste. (Trading Economics)

Tab. 7.5 Zdanění průměrné mzdy Finsko

Průměrná mzda Finsko				
č.	Text	Částka (EUR)	Částka (CZK)	Vysvětlivky
Vyměřovací základ				
1	Hrubá mzda poplatníka	3 480	89 610	
2	Roční hrubá mzda poplatníka	41 760	1 075 320	ř. 1 x 12 měsíců
Odvody				
3	Důchodové pojištění zaměstnanec	2 819	72 589	ř. 2 x 0,0675
4	Pojištění v nezaměstnanosti	626	16 120	ř. 2 x 0,015
5	Denní platba zdravotního pojištění	643	16 557	ř. 2 x 0,0154
Položky snižující základ daně				

6	Standartní odpočet na příjmy ze závislé činnosti	750	19 313	
7	Důchodové pojištění zaměstnanec	2 819	72 589	= ř. 3
8	Pojištění v nezaměstnanosti	626	16120	= ř. 4
9	Denní platba zdravotního pojištění	643	16 557	= ř. 5
10	Základní odpočet z příjmů podléhajících komunální dani	2 501	64 401	$3\,750 - ((\text{ř. } 2 - 14\,000) \times 0,045) \text{ max } 3\,750$
Národní daň				
11	Základ daně	36 922	950 742	Pásmo 26 400 – 43 500
12	Daň	2 351	60 538	$(\text{ř. } 11 - 26\,400) \times 0,1725 + 536$
13	Základní sleva na poplatníka	1 480	38 110	$1630 - ((\text{ř. } 2 - 33\,000) \times 0,0171)$
14	Národní daň celkem	871	22 428	ř. 12-13
Komunální daň				
15	Základ daně	39 259	1 010 919	ř. 2 – ř. 10
16	Daň	7 526	193 795	ř. 15 $\times$ 0,1917
17	Základní sleva na poplatníka	0	0	= ř. 13 uplatněno
18	Komunální daň celkem	7 526	193 795	ř. 16 – ř. 17
Daň z veřejnoprávního vysílání				
19	Daň	163	4 197	Max. 163 EUR
20	Konečná daň	8 560	220 420	ř. 14 + ř. 18 + ř. 19

Zdroj: vlastní zpracování

Hned na první pohled je patrné, že výpočet daně, odvodů na sociální zabezpečení a odečtů je mnohem náročnější a zdlouhavější než v České republice. Poplatník žádnou ze slev a dalších odpočtů nemůže uplatnit v průběhu roku, položky lze odečíst až při podání daňového přiznání. Z toho vyplývá, že zálohy, které poplatník odvádí (frekvence záloh se liší) se vypočítají z celkového součtu všech zdanitelných příjmů bez úlev. Novinkou v tomto výpočtu je daň z veřejnoprávního vysílání, která se platí, pokud poplatník dosahuje příjmů alespoň 14 000 EUR. Jak už bylo zmíněno v předchozích kapitolách, finský daňový poplatník nemá povinnost podávat daňové přiznání, všechny údaje, které byly ve výpočtu použity na začátku roku zaneše na svou daňovou kartu, kterou poté poskytuje zaměstnavatelům a správci daně pro správné vypočtení a odvedení daně a pojistného ze mzdy. Daňová správa data zpracuje a sama

poplatníkovi zašle vyplněné daňové přiznání ke kontrole a případným opravám. Daňové zatížení je **20,49 %**.

V Tab. 7.6 je opět proveden výpočet daňového zatížení v jednotlivých zemích. Oproti zdanění minimální mzdy ve Finsku u průměrné mzdy dochází k výraznému zvýšení zátěže.

Tab. 7.6 Komparace daňové zátěže průměrné mzdy

	Česká republika	Finsko
Čistá daňová zátěž	$\frac{56\,775}{406\,080} = 13,98 \%$	$\frac{8\,560}{41\,760} = 20,49 \%$
Daňová zátěž včetně pojistného	$\frac{56\,775 + 26\,395 + 18\,274}{406\,080} = 24,98 \%$	$\frac{8\,560 + 2\,819 + 626 + 643}{41\,760} = 30,29 \%$

Zdroj: vlastní zpracování

7.2 Komparace modelových případů

V této části proběhne porovnání případových studií s poplatníky, kteří budou kromě základních slev a odvodů, které jsou automaticky aplikovány při výpočtu daně využívat také dalších odpočtů, které jim daňová legislativa umožňuje. Pro modelové případy se opět počítá s kurzem 25,75 CZK/EUR z 2.1.2019 a pro potřeby komunálního zdanění je rovněž využita stejná sazba jako výše, a to 19,17 %.

7.2.1 Komparace zdanění rodiny

Pro potřeby výpočtů týkajících se běžné rodiny budou použity mediány mezd za 4. čtvrtletí roku 2018 obou zemí, mediánem se rozumí hodnota, která se nachází přesně uprostřed souboru dat. Pro Českou republiku bude použita hodnota 29 247 CZK, pro Finsko se potom počítá s hodnotou 3 018 EUR. (ČSÚ) (Statistic Finland)

V modelové situaci figuruje čtyřčlenná rodina, která se skládá ze dvou dospělých osob generující příjmy a dvou nezletilých dětí, které poplatníci vychovávají ve společné domácnosti. Jedno z dětí navštěvuje mateřskou školu, roční poplatky za docházku činí 12 500 CZK. Oba dospělí členové rodiny mají zřízeno penzijní připojištění, na které v průběhu roku zaplatili dohromady 16 800 CZK, mají také uzavřenou smlouvu o životním pojištění, na které celkem odvedli 10 000 CZK. Rodina dále splácí hypoteční úvěr na byt, ve kterém žije a v tomto roce zaplacené úroky činí 50 000 CZK. Žena nepracuje v místě bydliště, do práce dojíždí a její celkové roční náklady na dopravu jsou 18 000 CZK. Muž je členem odborové organizace, za

rok zaplatil 5 000 CZK na členských příspěvcích a poskytl dar univerzitě ve výši 6 000 CZK. Rodina využívá služeb hospodyně, které platí 3 000 CZK měsíčně, za rok tedy 36 000 CZK. Oba dospělí jsou členy evangelicko-luteránské církve.

Na základě zadání můžeme v České republice kromě již uvedených slev odečíst slevu na umístění dítěte, daňové zvýhodnění na vyživované dítě, příspěvky na penzijní připojištění a pojistné na životní pojištění, zaplacené úroky z hypotečního úvěru, členské příspěvky odborovým organizacím, dar univerzitě. Hodnoty jsou zaokrouhlovány matematicky.

Tab. 7.7 Zdanění rodiny Česká republika

Zdanění rodiny Česká republika			
č.	Text	Částka (CZK)	Vysvětlivky
Vyměřovací základ			
1	Hrubá mzda poplatníka	58 494	Medián x2
2	Roční hrubá mzda poplatníka	701 928	ř. 1 x 12 měsíců
3	Sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem	238 656	ř. 2 x 0,34
4	Základ daně	940 500	ř. 2 + ř. 3 zaokrouhleno na celé stovky dolů
Odvody zaměstnance			
5	Sociální pojištění	45 625	ř. 2 x 0,065
6	Zdravotní pojištění	31 587	ř. 2 x 0,045
Položky snižující základ daně			
7	Penzijní připojištění	4 800	16 800 – 12 000
8	Životní pojištění	10 000	
9	Zaplacené úroky	50 000	
10	Členské příspěvky	3 000	Max. 3000
11	Bezúplatná plnění	6 000	
12	Základ daně snížený o odečty	866 700	ř.4-ř.7-ř.8-ř.9-ř.10-ř.11
Daňová povinnost			
12	Daň	130 005	ř. 12 x 0,15
Slevy na dani a zvýhodnění			
13	Základní sleva na poplatníka	49 680	24 840 x 2

14	Daňové zvýhodnění na 1. dítě	15 204	
15	Daňové zvýhodnění na 2. dítě	19 404	
16	Sleva na umístění dítěte	12 500	Limit je min.mzda
17	Konečná daň	33 217	ř. 12 – ř. 13-ř.14-ř.15-ř.16

Zdroj: vlastní zpracování

V České republice mají poplatníci více možností uplatnění daňových slev, které se odečítají od vypočtené daně, ve Finsku je více běžné uplatňování slev a odečtů, které snižují samotný základ daně. Ani za použití daňového zvýhodnění na děti v tomto případě u českých poplatníků nevznikne daňový bonus.

Nyní se dostáváme k výpočtu daně ve Finsku, který je proveden v Tab. 7.8. Dle zadání můžeme pro daňové účely odečíst kromě už zmíněných slev, odpočtů a příspěvků na sociální zabezpečení odečíst také slevu na nezletilé dítě, příspěvky na penzijní připojištění (1 735 EUR) a životní pojištění (1 033 EUR), zaplacené úroky z hypotečního úvěru (5 165 EUR), náklady na dojíždění do práce (1 859 EUR), členské příspěvky odborovým organizacím (517 EUR) výdaje na péči o domácnost (3 719 EUR). Hodnota těchto odečtů byla ze zadání pro lepší srovnatelnost přepočtena pomocí koeficientu, který vyjadřuje poměr finského mediánu mezd v CZK k českému mediánu. Použitý koeficient je **2,66**.

Tab. 7.8 Zdanění rodiny Finsko

Zdanění rodiny Finsko				
č.	Text	Částka (EUR)	Částka (CZK)	Vysvětlivky
Vyměřovací základ				
1	Hrubá mzda poplatníka	6 036	155 427	Medián 3018 x 2
2	Roční hrubá mzda poplatníka	72 432	1 865 124	ř. 1 x 12 měsíců (pro jednoho 36 216)
Odvody				
3	Důchodové pojištění zaměstnanec	4 889	125 892	ř. 2 x 0,0675
4	Pojištění v nezaměstnanosti	1 086	27 965	ř. 2 x 0,015
5	Denní platba zdravotního pojištění	1 115	28 711	ř. 2 x 0,0154
Položky snižující základ daně				
6	Standartní odpočet na příjmy ze závislé činnosti	1 500	38 625	2x 750

7	Důchodové pojištění zaměstnanec	4 889	125 892	= ř. 3
8	Pojištění v nezaměstnanosti	1 086	27 965	= ř. 4
9	Denní platba zdravotního pojištění	1 115	28 711	= ř. 5
10	Základní odpočet z příjmů podléhajících komunální dani	5 501	141 651	$3\,750 - ((36\,216 - 14\,000) \times 0,045) \times 2$ max 3 750
11	Členské příspěvky	517	13 313	
12	Dobrovolné penzijní a životní pojištění	2 768	71 276	Max. 5 000
13	Zaplacené úroky z úvěru	1 291	33 243	$0,25 \times 51\,65$
14	Odpočet na nezletilé dítě	100	2575	
15	Náklady na dojíždění	1 859	47 869	
Národní daň				
16	Základ daně	57 307	1 475 655	Pásmo 26 400 – 43 500 (pro jednoho 28 654)
17	Daň	1 850	47 638	$((28\,654 - 26\,400) \times 0,1725 + 536) \times 2$
18	Základní sleva na poplatníka	3 150	81 112	$(1630 - (36\,216 - 33\,000) \times 0,0171) \times 2$
19	Národní daň celkem	0	0	ř. 17-ř.18
Komunální daň				
20	Základ daně	66 931	1 723 473	ř.2 – ř.10
21	Daň	12 831	330 398	ř. 20 x 0,1917
22	Základní sleva na poplatníka	1 300	33 475	ř. 18 zbytek 3150-1850
23	Náklady na péči o domácnost	1 860	47 895	$3719 \times 0,5$
24	Komunální daň	9 671	249 028	ř. 21 – ř. 22 – ř. 23
Církevní daň				
19	Daň	1 014	26 111	ř.2 x 0,014
Daň z veřejnoprávního vysílání				
20	Daň	326	8 395	Max. 163 EUR jeden
21	Konečná daň	11 011	283 533	ř. 14 + ř. 18 + ř. 19

Zdroj: vlastní zpracování

V tomto výpočtu pro finskou rodinu se poprvé objevila církevní daň, její sazbu si každá církev určuje sama, pro účely této práce byla zvolena průměrná sazba 1,4 %. Další změnou je rozdělení základní slevy na poplatníka, pokud není uplatněna v plné výši na národní úrovni, můžeme její část využít také na komunální úrovni. Poplatníci si nemohli odečíst školkovné, protože taková sleva ve Finsku neexistuje, neodečítal se ani dar univerzitě, protože nedosahoval minimální částky 850 EUR, v Česku má poplatník větší možnost uplatnit odečet daru než ve Finsku, kde jsou podmínky velmi specifické a uznávají se pouze dary na ochranu kulturního dědictví nebo na podporu vědy a umění schváleným institucím. Výpočet byl značně komplikovaný, docházelo ke křížení pásem pro výpočet daně a v některých případech bylo třeba výpočty provést odděleně.

Když porovnáme v Tab. 7.9 zdanění rodiny a zdanění průměrné mzdy v obou zemích, je zde jasně patrné snížení čisté daňové zátěže, stejně tak jako zátěže zahrnující odvody na sociální zabezpečení.

Tab. 7.9 Komparace daňové zátěže rodiny

	Česká republika	Finsko
Čistá daňová zátěž	$\frac{33\,217}{701\,928} = 4,73 \%$	$\frac{11\,011}{72\,432} = 15,2 \%$
Daňová zátěž včetně pojistného	$\frac{33\,217 + 45\,625 + 31\,587}{701\,928} = 15,73 \%$	$\frac{11\,011 + 4\,889 + 1\,086 + 1\,115}{72\,432} = 25,0 \%$

Zdroj: vlastní zpracování

7.2.2 Komparace zdanění samostatně výdělečných osob

Kromě zdanění poplatníků, kteří generují příjmy pouze ze závislé činnosti je třeba také porovnat zdanění samostatně výdělečných osob, výpočet jejich daně se oproti již provedeným výpočtům mírně liší.

Pro účely komparace je do modelové situace vybrána OSVČ, která má nadprůměrné příjmy ve výši čtyřnásobku průměrné mzdy dané země. OSVČ dále plynou příjmy z kapitálu ve výši 250 000 CZK, v roce 2017 vznikla daňová ztráta ve výši 135 000 CZK, která doposud nebyla uplatněna. Bylo poskytnuto bezúplatné plnění vysoké školy ve výši 75 000 CZK. Poplatník má druhý stupeň invalidity, platí si také hospodyně, jejíž mzda za rok činí 36 000

CZK. Český poplatník jakožto OSVČ odvádí na sociální zabezpečení 29,2 % z 50 % základu daně, na zdravotní pojištění jde z 50 % základu jen 13,5 %.

Tab. 7.10 Zdanění OSVČ Česká republika

OSVČ Česká republika			
č.	Text	Částka (CZK)	Vysvětlivky
Vyměřovací základ			
1	ZD samostatná činnost	1 624 320	33 840x4x12
2	ZD kapitálové příjmy	250 000	
3	ZD celkem	1 874 320	ř.1+ř.2
Odvody na sociální zabezpečení			
5	Sociální zabezpečení	273 651	ř.3 /2 x 0,292
6	Zdravotní pojištění	126 517	ř.3 /2 x 0,135
Položky snižující základ daně			
7	Bezúplatná plnění	75 000	
8	Ztráta	135 000	
9	ZD po úpravách	1 664 300	Na celé stovky dolů
Daňová povinnost			
10	Daň	249 645	ř. 9 x 0,15
11	Solidární daň	6 632	(1 664 300-1 569 552) x0,07
12	Daň celkem	256 277	ř.10+ř.11
Slevy na dani a zvýhodnění			
13	Základní sleva na poplatníka	24 840	
14	Sleva na invaliditu 2. stupně	2 520	
15	Konečná daň	228 917	ř.12 – ř.13-ř.14

Zdroj: vlastní zpracování

Příjmy pro tento výpočet byly nastaveny tak, aby bylo možné předvést výpočet solidární daně, tuto daň platí poplatníci, kteří dosahují vysokých příjmů. Limit pro solidární daň představuje 48násobek průměrné mzdy, pro rok 2019 je tato částka stanovena na 1 569 552 CZK. Nově byla uplatněna také daňová ztráta z minulých let a sleva na invaliditu druhého stupně.

V Tab. 7.11 je proveden výpočet pro Finsko, kurz pro přepočet měny se nezměnil, stejně tak zůstává průměrná sazba komunální daně ve výši 19,17 %. Pro přepočet položek snižujících základ daně byl opět použit koeficient 2,66. Kapitálové příjmy dosahují výše 25 825 EUR. Vzniklá daňová ztráta tedy činí 13 946 EUR, dar vysoké školy 7 748 EUR, náklady na péči o domácnost 3 719 EUR. Poplatník využívá odpočet na invaliditu druhého stupně.

Tab. 7.11 Zdanění OSVČ Finsko

OSVČ Finsko				
č.	Text	Částka (EUR)	Částka (CZK)	Vysvětlivky
Vyměřovací základ				
1	Pracovní příjmy	167 040	4 301 280	3 480x4x12
2	Kapitálové příjmy	25 825	664 994	
3	Příjmy celkem	192 865	4 966 274	
Odvody				
4	Důchodové pojištění	46 480	1 196 860	ř. 3 x 0,241
5	Pojištění v nezaměstnanosti	964	24 823	ř. 2 x 0,005
6	Denní platba zdravotního pojištění	3 414	87 911	ř. 2 x 0,0177
Položky snižující základ daně				
7	Standartní odpočet	750	19 313	
8	Důchodové pojištění zaměstnanec	46 480	1 196 860	= ř. 3
9	Pojištění v nezaměstnanosti	964	24 823	= ř. 4
10	Denní platba zdravotního pojištění	3 414	87 911	= ř. 5
11	Bezúplatné plnění	7 748	199 511	
Daň z kapitálových příjmů				
12	ZD	25 825	664 944	ř.2
13	Ztráta	13 946	359 110	
14	Upravený ZD	11 879	305 884	ř.12-ř.13
15	Daň z kapitálových příjmů	3 564	91 773	ř.14 x 0,3
Národní daň				
16	Základ daně	107 684	2 772 863	Pásmo 76 100 +
17	Odpočet na invaliditu	115	2961	
18	Upravený ZD	107 569	2 770	

19	Daň	20 247	521 360	$(107\,569 - 76\,100) \times 0,3125 + 10\,413,25$
Komunální daň				
20	Základ daně	167 040	4 301 280	ř.1
21	Daň	32 022	824 567	ř. 20 x 0,1917
22	Náklady na péči o domácnost	1 860	47 882	3719x0,5
23	Odpočet na invaliditu	440	11 330	
24	Komunální daň celkem	29 722	765 342	ř. 21 – ř. 22-ř.23
Daň z veřejnoprávního vysílání				
25	Daň	163	4 197	Max. 163 EUR
26	Konečná daň	53 696	1 382 672	ř. 15 + ř. 19 + ř. 24

Zdroj: vlastní zpracování

V tomto výpočtu byla krom ostatních položek uplatněna také sleva na invaliditu, která se aplikuje na národní i na komunální úroveň. Základní odpočet ze zdanitelných příjmů v rámci komunálního zdanění nemohl být využit, protože díky snížení byl zcela vynulován, stejně to bylo u základní slevy na poplatníka. Protože poplatník působí jako OSVČ, změnily se sazby odvodů na sociální zabezpečení stejně jako u českého poplatníka. (Elo)

V Tab. 7.12 je na první pohled vidět, že daňové zatížení ve Finsku se oproti ostatním případům značně zvýšilo, děje se tak z důvodu progresivního zdanění.

Tab. 7.12 Komparace daňové zátěže OSVČ

	Česká republika	Finsko
Čistá daňová zátěž	$\frac{228\,917}{1\,874\,320} = 12,21 \%$	$\frac{53\,696}{192\,865} = 27,84 \%$
Daňová zátěž včetně pojistného	$\frac{228\,917 + 273\,651 + 126\,517}{1\,874\,320} = 33,56 \%$	$\frac{53\,696 + 46\,480 + 964 + 3\,414}{192\,856} = 54,21 \%$

Zdroj: vlastní zpracování

7.3 Komparace na základě rezidentury

Jako poslední kritériu byla vybrána rezidentura, účelem je provést komparaci daňové zátěže a zjistit, která rezidentura by byla pro daného fiktivního poplatníka výhodnější. Česká republika má s Finskem uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Počítá se

s poplatníkem, který působí jako OSVČ, své služby poskytuje do obou zemí a část roku žije ve Finsku. Pro komunální daň je zavedena sazba 19,17 %, uplatňují se pouze základní slevy a odpočty. Pro přepočet měny je znovu využit kurz 25,75 CZK/EUR. Základem daně jsou vyfakturované služby pro českou firmu v hodnotě 193 125 CZK (7 500 EUR) a služby pro firmu ve Finsku ve výši 32 000 EUR (824 000 CZK).

Tab. 7.13 Zdanění rezidentury ČR

OSVČ rezidentura Česká republika			
č.	Text	Částka (CZK)	Vysvětlivky
Vyměřovací základ			
1	Základ daně	1 017 125	193 125+824 000
Odvody na sociální zabezpečení			
2	Sociální zabezpečení	148 500	ř.1 /2 x 0,292
3	Zdravotní pojištění	68 656	ř.1 /2 x 0,135
Daňová povinnost			
4	Daň	152 569	ř. 1 x 0,15
Slevy na dani a zvýhodnění			
5	Základní sleva na poplatníka	24 840	
6	Konečná daň	127 729	ř.4 – ř.5

Zdroj: vlastní zpracování

Vypočtený modelový případ v Tab. 7.14 je založen na totožných datech jako byla použita pro předchozí výpočet s rezidenturou v České republice.

Tab. 7.14 Zdanění rezidentury Finsko

OSVČ rezidentura Finsko				
č.	Text	Částka (EUR)	Částka (CZK)	Vysvětlivky
Vyměřovací základ				
1	Příjmy celkem	39 500	1 017 125	7 500 + 32 000
Odvody				
2	Důchodové pojištění	9 520	245 140	ř. 1 x 0,241
3	Pojištění v nezaměstnanosti	198	5 099	ř. 1 x 0,005
4	Denní platba zdravotního pojištění	699	17 999	ř. 1 x 0,0177

Položky snižující základ daně				
5	Standartní odpočet	750	19 313	
6	Důchodové pojištění zaměstnanec	9 520	245 140	= ř. 2
7	Pojištění v nezaměstnanosti	198	5 099	= ř. 3
8	Denní platba zdravotního pojištění	699	17 999	= ř. 4
9	Základní odpočet z příjmů podléhajících komunální dani	2 603	67 027	$3750 - ((39500 - 14000) \times 0,045)$
Národní daň				
10	Základ daně	28 333	729 575	Odečet vše kromě ř.9
11	Daň	869	22 377	$(28333 - 26400) \times 0,1725 + 536$
12	Základní sleva na poplatníka	837	21 553	$1630 - (39500 - 33000) \times 0,122$
13	Daň	32	824	$(107\,569 - 76\,100) \times 0,3125 + 10\,413,25$
Komunální daň				
14	Základ daně	36 897	950 098	ř.1-ř.9
15	Komunální daň celkem	7 073	182 130	ř. 14 x 0,1917
Daň z veřejnoprávního vysílání				
19	Daň	163	4 197	Max. 163 EUR
20	Konečná daň	7 268	187 151	ř. 14 + ř. 18 + ř. 19

Zdroj: vlastní zpracování

V následující tabulce bude provedeno srovnání daňové zátěže na jednotlivé fiktivní poplatníky.

Tab. 7.15 Komparace daňové zátěže dle rezidentury

	Česká republika	Finsko
Čistá daňová zátěž	$\frac{127\,729}{1\,017\,125} = 12,56 \%$	$\frac{7268}{39\,500} = 18,4 \%$
Daňová zátěž včetně pojistného	$\frac{127\,729 + 148\,500 + 68\,656}{1\,017\,125} = 33,91 \%$	$\frac{7\,268 + 9\,520 + 198 + 699}{39\,500} = 44,78 \%$

Zdroj: vlastní zpracování

V těchto výpočtech daně na základě rezidentury poplatníka v jednotlivých zemích jsme dospěli k výsledku, že daňová zátěž včetně pojistného pro poplatníka žijícího v naší zemi je přibližně o 10 % nižší než ve Finsku, poplatník má také možnost za určitých podmínek v České republice uplatnit paušál na své výdaje, díky tomu nemusí vést daňovou evidenci, zapisuje pouze své příjmy a vznikající pohledávky. Z dlouhodobého hlediska by naopak bylo vhodné zvážit rezidenturu ve Finsku, odvádí se tam vyšší příspěvky na sociální zabezpečení a díky tomu ve Finsku funguje kvalitní sociální systém, který poplatníky zabezpečení v případě nepříznivé životní situace.

8 Závěr

Finsko je dosti vyspělá země s tržním hospodářstvím, z hlediska poměru HDP na obyvatele patří k nejsilnějším v Evropské Unii. Finové své hospodářství zakládají v první řadě na službách, velký podíl má také průmysl. Tato země je poměrně rovnostářská, značně potlačuje šedou ekonomiku, což se odráží jak na daňovém systému, tak i na odpočtech apod. Finsko je také velmi orientované na vzdělání a systém sociálního zabezpečení, snaží se také chránit životní prostředí, čemuž odpovídají různé spotřební daně. Na začátku práce v teoretické části je uvedena charakteristika daňových systémů obou zemí, byly popsány hlavní daně společně s jejich náležitostmi, jako je předmět a základ daně, daňové sazby atd. Proběhla rovněž identifikace daňových poplatníků. V kapitole 4 a 6 byla podrobně probrána problematika daně z příjmů v jednotlivých zemích. Hlavním cílem práce byla analýza a porovnání daně z příjmů fyzických osob, tento cíl byl naplněn v kapitole 7, kde autorka provedla praktickou komparaci z několika různých hledisek na výpočtech daně z příjmů fiktivních modelových poplatníků. V těchto výpočtech byla obsažena celá řada daňových možností poplatníků při různých podmínkách a úrovních příjmu.

Kromě předvedení postupu výpočtu a zjištění samotné daně byl použit také ukazatel daňové zátěže, který má větší vypovídací hodnotu, neboť představuje podíl zaplacené daně (může obsahovat i pojistné) na důchodu poplatníka. Na základě tohoto ukazatele bylo zjištěno, že daňové zatížení Finska je vyšší ve většině případů, výjimku tvoří jen model zdanění minimální mzdy, poplatník s nízkými příjmy není povinen odvádět příspěvky na sociální zabezpečení a jsou mu umožněny další odečty, které mají kompenzovat malý důchod. Velkou daňovou zátěží oproti tomu pocítují osoby samostatně výdělečně činné, odvádí také vysoké příspěvky na sociální zabezpečení.

Finsko pro daň z příjmů využívá progresivní sazby, což je v souladu s rovnostářskou povahou země, oproti České republice zde závislé příjmy podléhají zdanění na více úrovních. Poplatníci podléhají národní a komunální dani, dále také dani z veřejnoprávního vysílání a církevní dani, pokud je poplatník jejím členem. V dani z příjmů v České republice je také progresivní prvek, tzv. solidární daň, měla ale sloužit pouze jako dočasné opatření vlády, přestože zatím stále platí. Český daňový poplatník má také možnost využití většího množství slev z již vypočtené daně, u zvýhodnění na dítě se také připouští vznik daňového bonusu, to může zvýhodňovat rodiny s dětmi. Ve Finsku je systém založený spíše na odpočtech od základu daně.

V praxi je velmi rozšířený názor, že daňový systém Finska je složitý a nepřehledný, toto tvrzení podporuje velké množství různých daní, které mají celou řadu možných modifikací, tato složitost vychází z toho, že se od daní očekává co největší výnos a co největší spravedlnost, Finsko klade důraz na to, aby byly zdaněny opravdu veškeré příjmy bez většího množství výjimek. Rovněž seznam slev a položek snižujících základ daně je značně obsáhlý, mnoho odpočtů se snaží vyrovnat možnou nespravedlnost. I když je finská daň z příjmů složitá na výpočet, poplatník to tolik nepocítí, nemá totiž povinnost podávat daňové přiznání, jak už bylo zmíněno v předchozích kapitolách. Tento úkon provede Daňová správa přiznání pošle poplatníkovi pouze ke kontrole, její spolupráce s poplatníky je velice dobrá a celý proces zdanění usnadňuje. Veškeré informace poplatník nalezne na portálu Daňové správy, je zde také možnost online dotazů, získání daňové karty nebo opravy daňového přiznání přímo na stránce, data jsou přístupná také anglicky, což bylo velmi přínosné pro tuto práci.

Pro Českou republiku by bylo velice přínosné, kdyby se těmito praktikami inspirovala, podání daňového přiznání u nás je časově a administrativně náročné, nemalé náklady vznikají také finančním úřadům, avšak účelem této práce není vynášet soudy.

Seznam tabulek

Tab. 4.1 Výpočet daně	28
Tab. 6.1 Přehled plateb sociálního zabezpečení Finsko 2019	41
Tab. 6.2 Sazby národní daně z pracovních příjmů 2019	42
Tab. 7.1 Zdanění minimální mzdy ČR	49
Tab. 7.2 Zdanění minimální mzdy Finsko	50
Tab. 7.3 Komparace daňové zátěže minimální mzdy	52
Tab. 7.4 Zdanění průměrné mzdy ČR.....	52
Tab. 7.5 Zdanění průměrné mzdy Finsko	53
Tab. 7.6 Komparace daňové zátěže průměrné mzdy	55
Tab. 7.7 Zdanění rodiny Česká republika	56
Tab. 7.8 Zdanění rodiny Finsko	57
Tab. 7.9 Komparace daňové zátěže rodiny	59
Tab. 7.10 Zdanění OSVČ Česká republika.....	60
Tab. 7.11 Zdanění OSVČ Finsko.....	61
Tab. 7.12 Komparace daňové zátěže OSVČ.....	62
Tab. 7.13 Zdanění rezidentury ČR.....	63
Tab. 7.14 Zdanění rezidentury Finsko	63
Tab. 7.15 Komparace daňové zátěže dle rezidentury	64

Seznam obrázků

Obr. 3.1 Daňová soustava ČR 2019.....	13
Obr. 4.1 Slevy na dani ČR 2019	27
Obr. 5.1 Daňová soustava Finsko 2019	31
Obr. 6.1 Schéma daní z příjmů FO	40

Seznam grafů

Graf 3.1 Vývoj sazby daně z příjmů FO – ČR.....	15
Graf 4.1 Vývoj sazby daně z příjmů FO – ČR.....	25
Graf 5.1 Vývoj sazby daně z příjmů PO – Finsko	33
Graf 6.1 Vývoj sazby daně z příjmů FO – Finsko	43

Seznam použité literatury

- (1) DENIS, C., T. HEMMELGARN and B. SLOAN, eds. *Taxation Trends in the European Union*. 2016 Edition. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016. 340 p. ISBN 978-92-79-57441-2.
- (2) JURČÍK, Radek. *Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy*. Ostrava: Key Publishing, 2015. Monografie. ISBN 978-80-7418-176-4.
- (3) KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-165-3.
- (4) NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Daňová řada. ISBN 978-80-7478-626-6.
- (5) NERUDOVÁ, Danuše. *Daňová politika v Evropské unii*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Daně. ISBN 978-80-7552-682-3.
- (6) ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 7. vyd. Praha: Leges, 2018. 384 s. ISBN 978-80-7502-274-5.
- (7) VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. vyd. Praha: 1. VOX, 2018. 404 s. ISBN 978-80-87480-63-2.
- (8) VANČUROVÁ, Alena. *Zdanění osobních příjmů*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-926-8.
- (9) VYCHOPENĚ, Jiří. *Daň z příjmů 2018*. 14. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Meritum. ISBN 978-80-7598-019-9.
- (10) ZAJÍČKOVÁ, Miroslava. *Základ daně z příjmů a DPH ve vybraných státech EU z pohledu daňové harmonizace*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-21-2. Kolektivní monografie.

Seznam použitých elektronických zdrojů

- (11) BUSINESSINFO.CZ. *Finsko: Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled* [online]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/finsko-zakladni-charakteristika-teritoria-17992.html#sec7>
- (12) ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Průměrné mzdy – 4. čtvrtletí 2018* [online]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ci/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2018>
- (13) DELOITTE. *International Tax Finland Highlights 2018* [online]. Dostupné z: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-finlandhighlights-2018.pdf>
- (14) ELO. *Social insurance contributions in 2018* [online]. Dostupné z: <https://www.elo.fi/~media/files/vakuuttaminen%20esitteet/social%20insurance%20contributions.ashx>
- (15) EUROSKOP. *Aktualizovaná a rozšířená pravidla pro volný pohyb služeb a svobodu usazování v EU – Finsko* [online]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/gallery/36/11009-fi.pdf>
- (16) EXOAT FINLAND. *Finnish Social Security* [online]. Dostupné z: https://www.expatsfinland.com/living_in_finland/social_security.html
- (17) EXPAT FINLAND. *Taxation in Finland* [online]. Dostupné z: https://www.expatsfinland.com/living_in_finland/tax.html#admin
- (18) FINANCE.CZ. *Daňové kvóty* [online]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/zpravy/finance/17295-danove-kvoty/>
- (19) FINLEX. *1535/1992 Tuloverolaki* [online]. Copyright ©. Dostupné z: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535>
- (20) FINNISH CENTRE FOR PENSIONS. *Statutory social insurance contributions in Finland in 2019* [online]. Dostupné z: https://www.etk.fi/wp-content/uploads/Lakisäätöiset-sosiaalivakuutusmaksut-suomessa-2019_englanti-1.pdf
- (21) INFO FINLAND. *Tax card* [online]. Dostupné z: <https://www.infofinland.fi/en/living-in-finland/work-and-enterprise/taxation/tax-card>
- (22) INFO FINLAND. *Tax return and tax decision* [online]. Dostupné z: <https://www.infofinland.fi/en/living-in-finland/work-and-enterprise/taxation/tax-return-and-tax-decision>
- (23) INFO FINLAND. *Taxation* [online]. Dostupné z: <https://www.infofinland.fi/en/living-in-finland/work-and-enterprise/taxation>

- (24) KPMG. *Finland – Other taxes and levies* [online]. Dostupné z: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2011/12/finland-other-taxes-levies.html>
- (25) KPMG. *Finland Income Tax* [online]. Dostupné z: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2011/12/finland-income-tax.html>
- (26) KPMG. *Tax card 2019* [online]. Dostupné z: https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/cz/pdf/2019/taxcard_en_2019_online.pdf
- (27) MINISTRY OF FINANCE. *Business Taxation* [online]. Dostupné z: <https://vm.fi/en/business-taxation>
- (28) MINISTRY OF FINANCE. *Excise Duty* [online]. Dostupné z: <https://vm.fi/en/excise-duty>
- (29) MINISTRY OF FINANCE. *Real estate taxation* [online]. Dostupné z: <https://vm.fi/en/real-estate-taxation>
- (30) MINISTRY OF FINANCE. *Tax system* [online]. Dostupné z: <https://vm.fi/en/tax-system>
- (31) MINISTRY OF FINANCE. *Taxation of asset transfers* [online]. Dostupné z: <https://vm.fi/en/taxation-of-asset-transfers>
- (32) MINISTRY OF FINANCE. *Taxation of capital income* [online]. Dostupné z: <https://vm.fi/en/taxation-of-capital-income>
- (33) MINISTRY OF FINANCE. *Taxation of earned income* [online]. Dostupné z: <https://vm.fi/en/taxation-of-earned-income>
- (34) MINISTRY OF FINANCE. *Taxation of inheritance and gifts* [online]. Dostupné z: <https://vm.fi/en/taxation-of-inheritance-and-gifts>
- (35) MINISTRY OF FINANCE. *Value Added Tax* [online]. Dostupné z: <https://vm.fi/en/value-added-tax>
- (36) MINISTRY OF SOCIAL AFFAIRS AND HEALTH. *Social insurance contribution* [online]. Dostupné z: <https://stm.fi/en/social-insurance-contribution>
- (37) MPSV. *Informace o minimální mzdě od 1. ledna 2019* [online]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/files/clanky/34725/Informace_o_MMe_od_1_ledna_2019_na_web_MPSV.pdf
- (38) NORDISK ETAX. *Tax rates*. [online]. Dostupné z: <https://www.nordisketax.net/main.asp?url=files/suo/eng/i07.asp>
- (39) PWC. *Finland Corporate – Deductions* [online]. Dostupné z: <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Finland-Corporate-Deductions>

- (40) PWC. *Finland Corporate – Other taxes* [online]. Dostupné z: <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Finland-Corporate-Other-taxes>
- (41) PWC. *Finland Corporate – Taxes on corporate income* [online]. Dostupné z: <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Finland-Corporate-Taxes-on-corporate-income>
- (42) PWC. *Finland Individual – Decutions* [online]. Dostupné z: <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Finland-Individual-Deductions>
- (43) PWC. *Finland Individual – Income determination* [online]. Dostupné z: <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Finland-Individual-Income-determination>
- (44) PWC. *Finland Individual – Other taxes* [online]. Dostupné z: <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Finland-Individual-Other-taxes>
- (45) PWC. *Finland Individual – Taxes on personal income* [online]. Dostupné z: <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Finland-Individual-Taxes-on-personal-income>
- (46) SANTANDER TRADE. *Finland: Tax System* [online]. Dostupné z: <https://en.portal.santandertrade.com/establish-overseas/finland/tax-system#top>
- (47) STATISTIC FINLAND. *Wages, Salaries and Labour Costs* [online]. Dostupné z: https://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_palkat_en.html
- (48) TRADING ECONOMICS. *Czech Republic Personal Income Tax Rate* [online]. Dostupné z: <https://tradingeconomics.com/czech-republic/personal-income-tax-rate>
- (49) TRADING ECONOMICS. *Czech Republic Average Monthly Wages* [online]. Dostupné z: <https://tradingeconomics.com/czech-republic/wages>
- (50) TRADING ECONOMICS. *Czech Republic Corporate Tax Rate* [online]. Dostupné z: <https://tradingeconomics.com/czech-republic/corporate-tax-rate>
- (51) TRADING ECONOMICS. *Finland Average Monthly Earnings* [online]. Dostupné z: <https://tradingeconomics.com/finland/wages>
- (52) TRADING ECONOMICS. *Finland Corporate Tax Rate*. [online]. Dostupné z: <https://tradingeconomics.com/finland/corporate-tax-rate>
- (53) TRADING ECONOMICS. *Finland Living Wage Individual* [online]. Dostupné z: <https://tradingeconomics.com/finland/living-wage-individual>
- (54) TRADING ECONOMICS. *Finland Personal Income Tax Rate* [online]. Dostupné z: <https://tradingeconomics.com/finland/personal-income-tax-rate>
- (55) UEF. *Taxation, Social Security and Insurance Payments* [online]. Dostupné z: <http://www.uef.fi/web/internationalstaff/taxation-social-security-and-insurance-payments>
- (56) VEROSKATT. *Credit due to a maintenance obligation – you can get a tax credit based on child support payments* [online]. Dostupné z:

- <https://www.vero.fi/en/individuals/tax-cards-and-tax-returns/income-and-deductions/credit-due-to-a-maintenance-obligation/>
- (57) VEROSKATT. *Deductions – claim certain deductions by yourself* [online]. Dostupné z: <https://www.vero.fi/en/individuals/tax-cards-and-tax-returns/income-and-deductions/tax-deductions/>
- (58) VEROSKATT. *Deductions* [online]. Dostupné z: <https://www.vero.fi/en/tax-guide-individuals-2018/deductions/>
- (59) VEROSKATT. *Deductions for a donation – when you donate money to an university* [online]. Dostupné z: <https://www.vero.fi/en/individuals/tax-cards-and-tax-returns/income-and-deductions/deductions-for-a-donation/>
- (60) VEROSKATT. *Gift tax* [online]. Dostupné z: https://www.vero.fi/en/individuals/property/gifts/gift_tax_amount/
- (61) VEROSKATT. *How to register for VAT* [online]. Dostupné z: <https://www.vero.fi/en/businesses-and-corporations/about-corporate-taxes/vat/how-to-register-for-vat/>
- (62) VEROSKATT. *Inheritance* [online]. Dostupné z: <https://www.vero.fi/en/individuals/property/inheritance/>
- (63) VEROSKATT. *Public Broadcasting Tax* [online]. Dostupné z: https://www.vero.fi/en/About-us/information_and_material_on_taxation/public_broadcasting_tax/
- (64) VEROSKATT. *Social insurance contributions in 2019* [online]. Dostupné z: <https://www.vero.fi/en/detailed-guidance/guidance/49141/social-insurance-contributions-in-2019/>
- (65) VEROSKATT. *Transfer tax* [online]. Dostupné z: https://www.vero.fi/en/individuals/housing/buying_a_home/
- (66) VEROSKATT. *What expenses are not deductible?* [online]. Dostupné z: <https://www.vero.fi/en/individuals/tax-cards-and-tax-returns/income-and-deductions/expenses-for-the-production-of-income/what-expenses-may-not-be-deducted/>
- (67) WIKIPEDIA. *Ålandy* [online]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Ålandy>
- (68) WIKIPEDIA. *List of minimum wages by country* [online]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_minimum_wages_by_country
- (69) ZÁKONY PRO LIDI. 586/1992 Sb. *Zákon o daních z příjmů. Zákon pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. Copyright ©. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
CZK	Koruna česká
EUR	Euro
DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská Unie
FO	Fyzická osoba
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PO	Právnícká osoba
ZD	Základ daně
ZDP	Zákon o dani z příjmů

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́доміі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10.5.2019

.....
jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha č. 1: Vzor daňové karty

Příloha č.2: Vzor první strany daňového přiznání

Příloha č.3: Vzor daňového přiznání zaslaného úřadem ke kontrole

Příloha č.4: Vzor rozhodnutí o dani